

LETO XX.

SEPTEMBER, 1971

ŠTEVILKA 9

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.
6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
Čez morje \$ 4.00

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 7: Renzo Trinco; \$6: Dušan Rudolf, Miro Penca, Frank Smerdelj;

\$5: John Zemljič; \$4: Karlo Rožanc, Anton Verderber; \$ 3: Ivan Mesar.

\$2: Ivan Cetin, Velimir Potnik, Anton Premrl, Lojze Kmetič, Lojze Rebec, Ana Sivec, Tina Papagna, Janez Bogataj, Ludvik Budin, Štefan Žeks;

\$1: Janez Robar, Neimen., Anton Velišček, Franc Nagode, Franc Ahec, Emil Benko, Marija Dominko, Albin Smrdelj, Dinko Zec, Ivan Zele, Marija Jug, Ida Zorich, Alojz Poklar.

P. PODERŽAJ, INDIJA — \$ 20: Vinko Mrzel (bi se moral pisati vsaj Gorak, če že ne Vroč! — ur.) \$10: Stanko Andrejašič; \$7: Franc Vrabc; \$3: K. Simenčič, Darko Stanič, Neimenovan; \$1: ga. Drešček.

Patrovo zahvalo in zelo plemenljiv članek poiščite v tej številki.

P. HUGO, AFRIKA. — (MISLI): Jože Krušec \$7. (KEW): \$90 (za lačne) Neimenovana; \$50 (za lačne): Franc Kastelic; \$10: Agata Zupanič; \$6: Franc Vrabc; \$5: Valent Nosek, Neimenovan, družina Ivan Barič; \$4: Francka Anžin, Julka Mrčun; \$2: Neimen.

Tudi o patru Hugonu imate v tej številki prav prijazno branje. SLOMŠKOV SKLAD: — \$7: Jože Krušec; \$2: Neimn.

SLOVENIK V RIMU: \$50: Stanko Andrejašič; \$20: slovenske sestre; \$7: Karlo Rožanc; \$2: Peter Bizjan.

Manjka samo še malo čez 100 dolarjev — naj pridejo!

Za vse darove vsem iskrena hvala: Bog obilno povrni!

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

“SRCE V SREDINI”, spisal Vinko Brumen. Življenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka. Vezana \$4, broširana \$3.

SKORAJ 50 LET. — Misijonski spomini sestre Ksaverije Pirc. Z mnogimi krasnimi slikami. — S poštnino \$ 2.

BARAGA — slovenska knjiga, spisala Jaklič in Šolar. — \$ 1, poštnina 40c.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — \$ 1.50.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Spisal dr. Filip Žakelj. Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. — \$ 2, poštnina 40 c.

KORENINE IZGREDOV V SEVERNI IRSKI

KDOR HOČE RAZUMETI dogajanja — vse — kakor dovolj žalostna — v današnji severni Irski — Ulster — mora predvsem brati zgodovino Irske iz 17. stoletja. To zgodovino na splošno podajajo povsem enako Irci in Angleži, katoličani in protestantje. Preveč je na ponudbo zgodovinskih dokumentov, da bi kdo mogel kaj prida olepšavati, kar se je takrat godilo.

Vsa Irška je bila katoliška, Anglija vsaj uradno anglikanska, deloma protestantska. Da bi Irsko odtrgali od Rima, so Angleži podvzeli vrsto krutih ukrepov. Na splošno niso uspeli. Še najbolj so se zanesli na to, da bo kolonizacija Irske z drugoverci privedla do uspeha. Na debelo so uvažali v severno Irsko "ločene brate" iz Škotske in Anglije in Pokrajina Ulster je postala versko mešano ozemlje. Mešana tudi jezikovno, kulturno, narodnostno. Vse to se je vršilo v okoliščinah, ki jih zgodovinarji podrobno opisujejo — okoliščinah, ki so domala v vseh kolonizacijah imele približno isto sliko Pregarjanje, mučeništvo, razvrednotenje življenja. . .

Res je od tistih časov poteklo 300 let, toda vsa ta dolga vrsta let ni mogla izgladiti razlik med dvema narodnostima. Res je, da se katoličani niso hoteli odpovedati svoji veri — razen redkih izjem — pa vera sploh ni nikoli napravljala glavnih razlik in sporov med kolonisti in domačini. Poglavitna razlika je: Irci so hoteli ostati Irci, kolonisti so jih hoteli raznaroditi. Hoteli so imeti podložnike — "sodržavljane" drugega razreda, brez državljanskih pravic, brez upanja na njih doseg.

Temeljni razloček je še danes narodnosten, po-

litičen, družaben. Kolonisti imajo svojo Unionist Party, ki hoče Ulster obdržati pod Anglijo. Ti "unionisti" so protestantje. Irci, domačini, imajo svojo Nationalist Party, ki hoče, da se Ulster pridruži ostali (južni) Irski. In ti "nacionalisti" so katoličani. Tako je sicer popolnoma res, da si stojijo nasproti katoličani in protestantje — toda ne v prvi vrsti kot verniki. Je že res, da se v podobnih primerih vera izrablja za medsebojna nasprotja, toda v glavnem je vera samo zunanje znamenje, na kateri strani je kdo. Voditelja obeh struj, pastor Ian Paisley in Bernardette Devlin, nastopala kot borca za socialne, politične in gospodarske koristi vsak svoje skupine. Prav te koristi pa se medsebojno pobijajo.

Mnogi opazovalci mislijo, da severni Irski ni rešitve, dokler ne pride do politično Zedinjene Evrope. Neki irski duhovnik z imenom Hunt je nedavno zapisal: Ko se bodo v 21. stoletju shajale članice Zedinjene Evrope na skupna zborovanja, se bodo čudeč se spraševale: Le kako smo se mogli tako sovražiti v prejšnjem stoletju. . .

Zares! Teško si je misliti, od kod naj pride posredovanje. Sedela sta skupaj ministrska predsednika Anglije in Irske, pa sta se bolj gledala kot uspešno pogovarjala. Čeprav oba dobro govorita angleško, nista našla skupnega jezika. Misli so jima bile daleč narazen, tudi do skupnih besed ni moglo priti.

Posredovanje Združenih narodov? Ne, pravijo v Angliji. Bog ve, če bi res kaj koristilo. In tudi to sam Bog ve, če bo po letu 2000 res prišlo do Združene Evrope. . .

BISTRičANI V PREKMURJU SVOJIM ROJAKOM PO SVETU

(Skrajšano iz Am. Sl.)

Tajnica Gizela, ki je v pismu večkrat omenjena, je ga. Gizela Hozjan v Chicagi. Prav ona je pobudnica nove cerkvene gradbe v svoji rojstni vasi. Za slavnost blagoslovitve temeljnega kamna je bila spet doma na obisku in pred odhodom je dobila iz rok vaščanov zahvalno pismo. Ker je tudi v Avstraliji precej hvale vredne podjetnosti za novo cerkev v Bistrici, bo pismo marsikoga zanimalo. — Ur.

**Dragi bistriški rojaki,
bratje in sestre: —**

KO BI MOGLI DANES ZAJETI iz zgodovinske zakladnice in pisati o nastanku in razvoju vaše kot naše rojstne vasi Gornje Bistrice pred sto in sto leti vsaj tja v čas, ko se je pisalo leto 1000 po rojstvu Kristusovem, potem bi mogoče z večjim zanimanjem in zadoščenjem brali te skromne vrstice, ki nam jih narekuje iskrena hvaležnost do vas vseh, v katerih se je porodila misel in želja zgraditi cerkev v Bistrici.

Vaši širokogrudni kruhodajalci v Ameriki odkrivajo skrivnosti zvezd in vesolja, hodijo na luno, merijo strani neba, s posebnimi aparati ugotavljajo notranjost zemeljskih plasti in vode a nekaj še vedno pogrešajo. Kaj bi le bilo to, ko vsak čas kje beremo: "To se zgodi ali to zmorejo samo v Ameriki. . ."

Kljub vsej napredni tehniki in modernizaciji ste tajnico odbora za gradnjo cerkve v Bistrici tehnično nezadostno opremljeno poslali v domovino.

S kakšnimi občutki je šla tokrat že četrtridesetletno oceana med nas, vam bo lahko povedala ona sama. Mi vsi, ki smo raztrešeni širom ožje domovine in nekateri tudi po več kot štiridesetletni odsotnosti iz te svoje vasi, se vedno radi vračamo, podobno lastovkam in štorkljam, ki tu še vedno rade napravljajo svoja gnezda. Četudi ni več starih Kolaričevih in Geričovih dimnikov, so ustvarile svoje domovanje kar na električnem drogu pri Gjurovoj, oziroma Majcenovoj hiši. Kako ne bi pohiteli med svoje drage Bistričance tisto sončno nedeljo, ko smo na ta dan, ki ga je naredil Gospod, tako hrepeneče čakali.

Ob srečanju smo opazili samo to, da je imela Gizela fotografski aparat, s katerim je želela posneti obrede blagoslovitve temeljnega kamna za novo cerkev.

V malo lečo bi najbrž rada ujel avse glave številne množice, predvsem pa tiste, do katerih je njeno srce ostalo zvesto vsa dolga štiri desetletja v tujini.

Ali je niste mogli opremiti z mikroskopom, s katerim bi lahko odprla in videla v srca naših in vaših najbližnjih, sorodnikov in znancev, predvsem gornje bistriških še živečih osemdesetletnikov? Tako bi vam komaj lahko prinesla pravo sliko, kaj so ta dan čutili ti ljudje. To se ne da izraziti z besedami, to more količkaj veren človek samo doživeti in čutiti.

Videla bi na primer v srce vedno nasmejanega, dobrovoljnega Ifkovega očeta, ki jih je ena sama velika ljubezen do vseh ljudi. Če za koga, velja za njih tista: "Služite Gospodu v veselju. Bog ima rad vesele ljudi." Prepričani smo, da bi najraje sami zvozili ves les za streho nove cerkve. Najbrž si ne želijo drugega, da bi bili še pri takšni moči, kot tistikrat pred petdesetimi leti in pozneje, ko so radevolje vstajali ob dveh zjutraj, se peljali s konji po les do Bukovnice, daleč nad Bogojino za nove kumpe k mlinom na Muri, katerih danes ni več, zato je zamrla tudi pesem: "Ko mlinček pri miru bi stal, bi mlinar in kmet žaloval in otrok bi jokal in stokal glasno, kako je brez kruha hudo.

Daleč je bil naš duhovni dom v Črensovcih, šest kilometrov oddaljen, četudi bi radi večkrat zajemali iz studenca žive vode, ki daje človeku moč in nas osvobaja vsega hudega. Bili smo "brezdomci", nismo mogli večkrat uživati tišine in mira, ki jo daje Bog v tabernaklju vsake cerkve. Vse to nam pomagata uredničevati vi naši bratje in sestre od Chicaga do Montreala, preko Toronta in Sidneya do Nove Zelandije in Muenchena Kje vse po svetu je raztrešena naša slovenska in prekmurska kri? Brez žrtev in odpovedi ni doseženo nobeno veliko delo.

Videla bi v srce Horvatovega Vanča, sina dobrega pokojnega Ignaca, od koder je v sedemnajstem letu odšla v Ameriko, človeka, kateri se pred štiridesetimi leti niso bali za svoj lep sadovnjak in travnik, kjer se je zbirala mladina vasi in poleg prostih vah v telovadbi prirejala igre na skednju, se vadila na oderskih deskah in v književni sočni slovenščini. Parme na obeh straneh so jim služile za garderobe. Vanč je s svojimi značilnimi brki še vedno takšen, kot je bil takrat, ko je tako doživeto zaigral Primoža v Finžgarjevi igri

"Veriga". Leta se mu skoraj ne poznajo. Zadnje mesece se je kar pomladil.

Videla bi v srce Horvatovega Joška, predsednika gradbenega odbora, ki mu najbrž prošnje pokojnega dobrega Katičinega dedeka dajejo moč in voljo do vseh skrbi in dela okrog nove cerkve. Kaj, če bi nam še lahko spregovorile kosti naših prednikov, ki ležijo na koncu vasi in komaj na pol poti do farne cerkve?

Našo srečo in hvaležnost do vseh vas je mogla Gizela čutiti samo v prijateljskem objemu in stiskanju desnic. Usta niso zmogla besed, ki jih je narekovalo srce le oči so se vedno in znova napolnjevale s solzami. Ste že morda doživeli sami, kako ljudje jokamo tudi v veselju in sreči? Če kateremu izmed vas še to ni bilo dano, potem vas že danes vabimo na blagoslovitev nove, tudi in predvsem z vašim prispevkom zgrajene cerkve v domači vasi.

Začetek drugih Binkošti za to obmursko vas je bil tisti dan na vaši prvi seji, dragi člani odbora od predsednika Glavača, do darovalca Copotovića. Sveti Duh je razsvetlil vaš razum in najboljše izbrani predlog za samo mesto, kjer se že dvigajo v zrak zidovi nove cerkve. Ne samo, da je nekdo spomnil dolgoletne želje naših prednikov, ki so tudi pred petdesetimi leti določali prostor za novo cerkev pri Magdičevem križu, kot središče vasi. Ne samo po zmerjenih kilometrih poti v eno in drugo smer. Ne, to je tudi križišče petih ulic v vasi, na katerem stoji križ kot simbol kr-

ščanstva, ki nas spominja na največjo ljubezen v zgodovini človeštva. Naši predniki so mu rekli tudi "razpetje" Navadna podoba Boga in Sina človekovega ima razpete roke, kot da hoče Kristus objeti vse naše ljudi tja v Trate in Joušje, Dunkovce in Gornji konec vasi do "Mikloša" pa še tja na drugo in najmlajšo stran v Osrejdeku.

Križ nas je do zdaj združeval v vaško skupno družino, brez razlike na zdrave in bolne, siromašne in bogate. Križ nam je predstavljal Kalvarijo, na katero so se ozirali v trpljenju naši očetje in dedje v času vojn, lakote in povodnji, ki so je bili deležni vsaj dvakrat na leto.

Nekdo je prav zapisal: "Tam kjer valovi Mure režejo polja. . ." Če vas bo morda zanimalo, bomo o njihovem boju z Muro in naših starih običajih še kdaj pozneje spregovorili. Bodite nam zdravi in blagoslovljeni do takrat, ko bomo ob novem oltarju in obnavljanju Kristusove Zadnje večerje v novi cerkvi skupno zapeli Njegovo naročilo: "Zapoved glejte ta je moja, da ljubite se med seboj, iz tega bodo vsi spoznali, da ste hodili za menoj."

Kateri še niso, naj že danes spoznajo, da hočemo biti vsi skupaj, vi tam in mi tu, Bogu otroci in domovini sinovi, kakor nas je učil naš veliki Slomšek: "Sveta vera bodi vam luč in ključ do krščanske omike."

Bodi nam priprošnjik in čuvar miru!

Vaši rojaki iz domači vasi.

škof Držečnik blagoslavlja vogelni kamen

AFRIŠKE NOVICE

P. Stanko Zemljak

NAŠ MELBOURNSKI POSINOVLJENEC p. Hugo se je zopet oglašil iz svojega afriškega misijona. Pristrčno se zahvaljuje za prvo pošiljko naših darov: v maju smo mu poslali \$150.00. Ko se mu je ponudila prva prilika za pot v mesto Lomé, je naš ček vnovčil na tamkajšnji francoski banki. Daleč pa z denarjem ni prišel, kar nam preprosto pojasni v svojem pismu: "Denarja sem se znebil še isti dan z nakupom zaloge maniokove moke za fante našega zavoda, ker je v tem času leta cena razmeroma nizka. . ."

Tako darovalci prve pošiljke vedo, kam je šel njihov dar: za črne fantiče, ki jih pater oskrbuje in šola ter bo kateri izmed njih morda žez kako desetletje celo novo mašo bral. Takrat bo še posebej molil za svoje dobrotnike, ki so mu omogočili iti preko šol. Da pa je s praznim trebuhom težko sedeti v šolskih klopih, to ve vsak študent. In v Afriki ni nič drugače, četudi so preprosti in z malim zadovoljni. — Zanima me le, kaj neki je ta "maniokova moka". Bo treba vprašati p. Hugona. Naše bralke-gospodinje gotovo zanima, kaj vse bi se dalo iz te moke speči in skuhati. . .

Imenik darovalcev v naši cerkveni veži se je medtem povečal za precej imen. Tako bomo ta teden mogli poslati v Afriko ček za sto dolarjev. Bomo videli, kako in kam bo p. Hugo tega "zapravil". . .

P. Hugo nam v pismu poroča o letošnji slovesnosti prvega obhajila: "V mesecu maju sem bil precej zaposlen s pripravami na prvo sveto obhajilo, ki je bilo 13. junija, na praznik Rešnjega Telesa. Kar 36 prvoobhajancev je bilo. Napravil sem po naši slovenski navadi in jim po maši 'ofral' zajtrk, kar je bilo zanje prava senzacija, ker se je to zgodilo prvič v misijonu. Francoski misijonarji pač nimajo te navade, jaz pa menim, da za te razmere ter mišljenje Afrikancev veliko pomeni zunanji poudarek praznika. Le oblek prvobhajancem nisem mogel poskrbeti. Saj jih imam in so zelo čedne, poslali so mi jih iz Šiške, a mere nikakor niso odgovarjale. . ."

Vidiš ga, našega misijonarja, kam presaja slovensko navado skupnega zajtrka prvoobhajancev! Zakaj pa ne? Res je in mora biti glavni pou-

darek na prejemu obhajila, zunanje slavje pa je le nekaj tudi za otrokove oči in želodček, da si lepše zapiše v spomin svoj veliki dan. Od svojega prvega obhajila se spominjam vso cerkveno slovesnost, pa tudi okrašeno dvorano z mizami, kjer smo dobili kakav in piškote. Kakšen neki je bil ta p. Hugonov zajtrk? Kaj se tudi iz maniokove moke dajo speči piškoti?

V ljubljanski župniji sv. Franciška, Šiška, je p. Hugo kaplanoval, predno je dobil misijonski križ in bil poslan v Afriko. Tamkajšnje farno glasilo "Oznanila" redno priobčuje njegova misijonska poročila. Kot beremo iz pisma, mu pošiljajo od tam tudi ponošeno obleko, ki pri pomoči črnim nagecem kar prav pride. Seveda mora biti iz lahkega letnega blaga — zimske obleke bi bile pretežke za vročo Afriko. In smola je še ta, da p. Hugo ne zna s škarkjami in šivanko ravnati — krojaštva se ni učil, misijonarju bi menda tudi to prav prišlo. Tako je za prvo obhajilo celo vsa dobra volja šiške in njih pošiljka oblek — odpovedala. . .

Mislím, da bi tudi iz Avstralije lahko pomagali črnim bratcem p. Hugona s pošiljkami ponošene obleke. Verjetno še lažje kakor iz domovine, kjer na splošno ne menjajo oblek predno so pošteno ponošene. Tako bomo za molitveno pomočjo in zbiranjem denarnih prispevkov začeli tudi s to akcijo in upam, da bomo našemu posinovljencu zelo ustregli.

Za konec naj razkrijem še en misijonarjev problem. Pa ne zato, da bi ga mi reševali s svojimi nabirkami, saj ga kar pametno rešuje misijonar sam. O tem "problemu" sem bral prav v šišenskem farnem glasilu in me je spravil v pošten smeh. Na Hugonovih misijonskih potih, ko obiskuje svoje črne ovčice, se dogaja, da mu povsod ponujajo pijačo, kadar pa stopa v kočice ob času večerje, mu po vseh družinah postrežejo z nekakšno polento in močno "parfumiranim" sokom. Gostoljubnost domačinov, ki je noben gost nikakor ne sme odkloniti, saj bi s tem po vseh afriških predpisih hudo užalil gostitelja. Da mora misijonar v vse hiše in da seboj nosi samo en želodec (in še ta ni kaj pripraven za afriške okuse), tega pa domačini nočejo razumeti. Pra-

vilo je samo eno: Nikdar ne smeš odkloniti! Na te reči so p. Hugona že takoj v začetku opozorili sobratje misijonarji in ga tudi naučili, kako problem rešiti.

Svetovali so mu, naj vzame vedno s seboj kakega fanta, ki lahko pospravi velike količine te afriške vsakdanje hrane. Nasvet se je tudi p. Hugonu odlično obnesel in mu še dobro služi. Res praktična stvar: s tujim in povrh še afriškim želodcem poleg sebe obiskovati družine. Tako je "koza cela,, volk pa sit". Darovalci so zadovoljni, da Adži (tako nazivajo domačini v Togi patra misijonarja) ni odklonil ponujene gostoljubnosti; če gre jed v njegov ali pa tuj želodec, to pa jih po njihovih pravilih prav nič ne zanima. Adži je pa tudi vesel: sprejel je ponujeno jed in nikogar užalil, nasitil je enega svojih vedno lačnih fantov, pa še sebi je prihranil želodčne krče. . .

Pa recite, če ni problem odlično rešen. Še avstralski izseljenski duhovnik bi tako rešitev v prakso spravil, kadar obiskuje družine, če bi le malo upal, da bi naš pojem gostoljubnosti sprejel to afriško pravilo. Zdi se mi, da Afrika le ni tako daleč za luno, kot včasih mislimo. . .

ŠE ENA PRIREDITEV ZA BISTRICO: VESELO POPOLDNE PRI KLEMENČEVIH

Smithfield Rd., St. John's Park, NSW.

V nedeljo 19. septembra 1971
(Od 1. popoldne naprej)

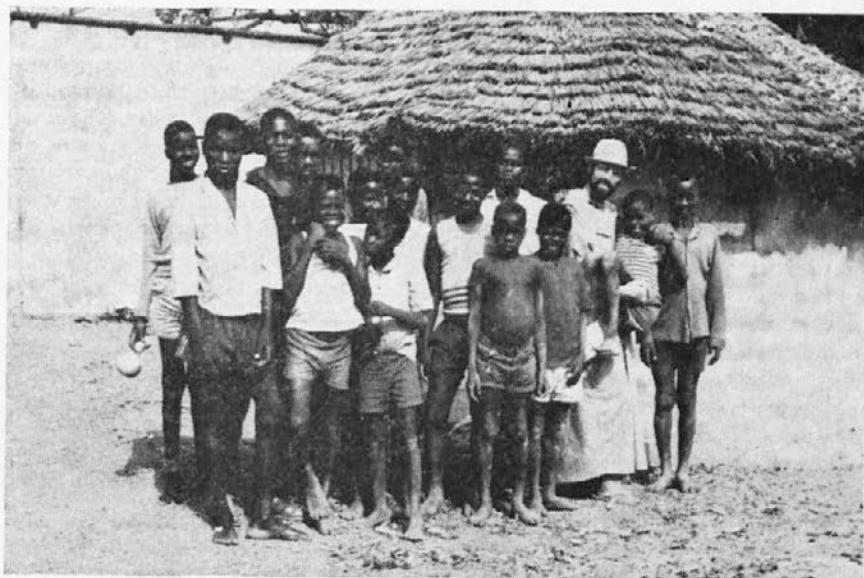
Vabijo rojaki iz Prekmurja

NEDRŽAVLJANI, PRIJAVITE SE!

Še velja dolžnost: kdor ni avstralski državljan, pa živi v Avstraliji, se mora v teku tega meseca javiti imigracijskemu uradu v smislu vprašalne pole, ki se dobi na vsaki pošti.

P. Hugo s skupino fantov svojega zavoda. Fanta v patrovem naročju je pičila kača v nogo. Hoditi še ne more, smeje se pa že. Kateri od fantov je patrov najboljši "drugi želodec", pa iz slike sami uganite. . .

P. BAZILIJ SPET TIPKA

Baraga House

19 A'Beckett Street, Kew, Victoria, 3101

Tel. 86 8118 in 86 7787

★ MATICA MRTVIH NAŠE MELBOURN-SKE družine se je v avgustu povečala za dve imeni Obe osebi sta izgubili življenje v avtomobilski nesreči in vsaka je pustila po dve siroti. Prvi dve ostali brez matere, drugi dve brez očeta.

★ V četrtek 26. avgusta je bila v avtomobilski nesreči v Brooklynu hudo poškodovana 21-letna žena in mati **Silva Trost r. Antonič**. Izdihnila je še isti dan v Footscray Hospital-u, z njo pa je končalo tudi še nerojeno življenje tretjega otroka. V torek 31. avgusta smo imeli mašo za dušnico in pogreb na keilorsko pokopališče. Sožalje žalujočemu možu z družino, materi ter ostalim sorodnikom.

Pokojna Silva je bila rojena 15. decembra 1949 v Rančah, župnija Slivnica pri Mariboru. V Melbourne k svoji materi je dospela 1. februarja 1967, 28. septembra naslednjega leta pa sem jo v takratni kapelici Baragovega doma poročil z Otonom Trostom (doma iz vuzeniške fare).

★ Zvečer 30. avgusta, ko je Silva še v naši cerkvi čakala pokopa, sem dobil drugo žalostno poročilo: V bolnišnici sv. Vincencija je izdihnil **Jože Tomazič**. Rano popoldne sta v North Fitzroyu trčila njegov avto in tovornjak. Nezavestnega so pripeljali v bolnišnico, a zdravniška pomoč je bila prezuspešna. Podlegel je hudim poškodbam na glavi in ugotovili so tudi zlomljen tilnik. V North Lavertonu, kjer je Tomazičeva družina živela, sto zajokali žena z dvema sirotama ter mati, ki je lani dospela iz domovine k sinu. . .

Jožetov rojstni kraj so Pregarje, kjer je bil rojen 25. aprila 1933. Kot begunec je došel v Avstralijo skupno s svojim bratom Editom in nje-

govo družino v juliju 1957. Po prokuri se je 21. julija 1963 poročil z Jožefino Stranieri, ki je kmalu zatem dospela k njemu v Avstralijo ter mu postala res dobra življenjska družica. V nedeljo 15. avgusta se je vsa družina udeležila slovenske maše, ki jo je Jože naročil za pokojnega brata Edita, preminulega pred sedmimi leti v avtomobilski nesreči. Materi in družini je obljubil, da bodo prvo septembrsko nedeljo obiskali Editov grob. Ni slutil, da bo dva dni prej isti grob sprejel tudi njegovo truplo. Ob Jožetovi krsti smo v naši cerkvi imeli pogrebno mašo v petek 3. septembra. Sledila je Jožetova zadnja pot na keilorsko pokopališče, kjer bo čakal vstajenja. Ženi z družino, materi in ostalim sorodnikom iskreno sožalje.

★ Takole smo krščevali ta mesec: 8. avgusta je bila pri našem krstnem kamnu **Cherylann**, prvorojenka bivšega fanta Baragovega doma **Franca Kohena** in Ane r. Bundus, Hawthorn. — Dva krsta sta bila 14. avgusta: **Robert** je novi član družine **Ladislava Sklepiča** in **Marije r. Horvat, Carnegie**, za **Michelle** pa bodo klicali hčerko v družini **Mileta Tuliča** in **Marije r. Borovina, Westgarth**. — 15. avgusta je bil krščen **Jožef Franc**, prvorojenec družine **Franca Troha** in **Sabine r. Novak**. Družina živi v Kew. — 21. avgusta je bil rojen **Jurij John**, kot bodo sinka klicali starši **Matto Orsolich** in **Stojka r. Žovko, East Kew**, iz **Glenroya** pa so ta dan prinesli **Mavricija**, ki je razveselil družino **Marija Stolfa** in **Civitá r. Purificato**. — **David**, sinka **Franca Rozmana** in **Elizabeth r. Rep, Noble Park**, je občila krstna voda 22. avgusta. **Vendy Vera**, ki jo je iz **East Camberwella** prinesla družina **Antona Lovriča** in **Štefice r. Kadoić**, krščena 28. avgusta. — Še od maja imam "na vesti" dva krsta, ki sta pomotoma izostala iz tipkarije, ker nista bila vpisana v našo krstno knjigo. Oba sta bila na dan 2. maja. V cerkvi **Srca Jezusovega** v **St. Albansu** je bila ta dan krščena **Mary**, hči **Jožefa Gjerkeš** in **Eme r. Nemeč**. V cerkvi **Srca Jezusovega** v **Morwellu, Gippsland**, pa je ta dan občila krstna voda **Rosemarie**, ki je osrečila družino **Jožefa Lapuha** in **Ane r. Sabol**.

★ Kot je vsem že več ali manj znano, je pokoncilska Cerkev odobrila novi obred krsta, ki je zelo lep. Krst kot tak je seveda ostal isti, saj je zakrament in dediščina Kristusa samega ter ga Cerkev spremeniti ne more: oblitje ali potop otroka v vodo ter izgovorjava besed "Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha". Ostale molitve, stoletja stare, pa je Cerkev nadomestila z novimi, ki so modernemu človeku bližje in bolj razumljive. Poudarek je na tem, da otrok

s krstom postane del božjega ljudstva z vsemi pravicami in dolžnostmi, starši pa so tisti, ki pred Bogom odgovarjajo, da bo otrok za to prejel tudi potrebno vzgojo. Botri jim pri tem pomagajo, glavna naloga je pa le naloga staršev, kar je čisto razumljivo. Zato morata po novem obredu biti pri krstu prisotna oče in mati, ne le boter ali botra. Vsi skupaj sodelujejo z duhovnikom pri molitvah in odgovorih, na koncu pa tako oče kot mati prejmeta še poseben blagoslov. Tudi drži otroka po novem mati in ne botra, da je tako tudi s tem poudarjena njena dolžnost za duhovno rast novorojenčka, ki mu je dala zemsko življenje. Cerkev tudi želi, naj bi mati sama sešila belo krstno oblečko, ki jo duhovnik pri obredu položi na otroka. Prej je imela vsaka cerkev belo haljico in uporabljala isto za vse krste, ali pa je duhovnik rabil za ta del obreda kar krstni prtiček. Po novem starši odnesejo to haljico domov in shranjena skupno s krstno svečo bo lahko krščenemu otročičku pomemben spomin še po dolgih letih. Res vsaka mamica ali botra ne zna šivati. Za take nam naša šivilja m. Ksaverija sproti šije srčkane krstne haljice, okrašene s čipkami in z zlatim križcem na prsih. Lepši spomin pa je le, če oblečko sešije otroku mati sama.

Hotel sem povedati, da je pri marsikaterem "novem" krstu v cerkvi prava "revolucija" in prerekanje in sto nepotrebnih ugovorov in vprašanj. Botri so užaljeni, ker drži otroka mati, ali pa oče noče razumeti, da zdaj osebno sodeluje pri krstu in ne more istočasno skakati s foto-grafskim aparatom po cerkvi. . . Včasih pa zaman sprašuje duhovnik po materi, ki kljub predhodnemu opozorilu ostane doma. Mora "kuhati in pripravljati", ker je menda vsa zunanost in slovesnost doma bolj važna kot krst sam. . .

P. Stanko je nedavno izgubil več kot pol ure z res "krščanskim" botrom, ki je po njegovih lastnih besedah "že 99 krat botroval". Ni hotel sprejeti niti ene cerkvene odredbe novega krstnega obreda. Čudni patroni!

Vsekakor naj to bo staršem in botrom v vednost, kako in kaj. Dober kristjan bo rad sprejel vse, kar mu Cerkev nudi v novi obleki, saj bo razumel, da ima tudi sprememba svoj pomen in namen.

* Tudi poročna knjiga je dobila nekaj novih pripisov. 14. avgusta sta si obljubila zvestobo Renato Smrdel in Anica Miklič. Ženin je doma iz Kala, župnija Košana, nevesta iz Mlake, župnija Kočev-

ska Reka. — Isti dan sta stopila pred naš oltar tudi Valent Neseč in Zdravka Sekušak. Ženin je iz Villancev, nevesta pa iz Zagreba. — 21. avgusta je spet bivši fant Baragovega doma v cerkvi pričakal svojo izbranko: Janez Žnidaršič je bil rojen v Dolenji vasi in krščen v Cerknici, nevesta Zita Luštica pa je dalmatinskega rodu. — Isti dan sta se iz Geelonga pripeljala k Sv. Cirilu in Metodu Kazimir Ramuta in Nevena Trogrič. Ženin je Belokranjec, rojen v Osojniku in krščen v Semiču, nevesta iz Šestanovca, župnija Žeževica.

* Koncert klasične glasbe v naši dvorani v nedeljo 15. avgusta je bila odlična kulturna prireditelj in resničen užitek vsem ljubiteljem glasbe. Žal je podobno, da je med nami zadnjih bolj malo. A kar nas je bilo, smo skupaj z avstralskimi gosti prevzeti poslušali nesmrtnne melodije Bacha in Haydna. Komornemu orkestru "The Melbourne Baroque Ensemble" smo lahko hvaležni, da tako nesebično pride med nas.

Koncert je z vstopnino prinesel cerkvi \$76.40. Bog plačaj vsem!

* Zdaj je pripravljamo na slovenski koncertni večer, ki ga bo 11. septembra v čast našim očetom priredil zbor Triglav, orkester Bled ter brata Plesnicarja. Vsaj upam, da bo za slovensko pesem ter za polke in valčke med nami več zanimanja. Ali pa smo že tudi za to izgubili ušesa? Eden mladih mi je že povedal, da ga na koncert ne bo, "ker se bo samo poslušalo, pa nič pilo in plesalo. . ." Zdaj razumem, zakaj ga v cerkvi nikdar ne vidim. Če bi mašo plesali in bi vselej delil tudi pivo in klobase, bi bila cerkev verjetno vsako nedeljo premajhna. . .

* Kako je naš posinovljenec, afriški misijonar p. Hugo, porabil našo prvo pošiljko darov (\$150.00), boste lahko brali v posebnem članku. Od časa njegovega pisma smo mu poslali že drugo enako visoko vsoto, ta teden pa bo proti Afriki odpotovala tretja. Hvaležen sem vsem dobrotnikom, ki čutijo z našim posinovljencem in njegovim težavnim misijonom. Bog daj, da bi še veliko nabrali zanj, pa tudi v molitvah ga se smemo pozabiti.

* Večerno mašo bomo imeli kot običajno prvi petek v oktobru (1. okt.), pa tudi na četrtek 7. oktobra, ko obhajamo praznik Rožnenske Matere božje. Vabljeni!

Konec str. 266.

SLOVENCİ V LETU 1871-

SLOVENCİ V LETU 1971

Zgodovinar

Leto 1871 v Avstriji

TAKOLE JE ZAPISAL NEKJE dr. Ivan Prijatelj: "V avstrijski politiki zaznamuje leto 1871 zanimiv poizkus, rešiti notranje narodnostne prepire na en mah. Ta poizkus je zvezan z imenom ministrskega predsednika Hohenwarta".

Takoj pripomnimo, da je bil Hohenwart sicer Nemeč, doma pa na Kranjskem. Bil je zmernega mišljenja, poznal je težke razmere v državi, bil je voljan posredovati v "narodnostnih prepirih". Ti prepiri niso bili nič novega širom po Avstriji. Nedavno pred letom 1871 so dobili še nova obležja iz dveh dogodkov: iz "dualizma" l. 1867, ki je državo Habsburžanov razdelil in dve polovici, Avstrijo in Ogrsko, pa iz poraza Francozev pri Sedanu 1870, ki je dvignil Prusijo sredi Evrope, toda tik ob avstrijski meji.

Cesar Franc Jožef je bil v zadregah in iskal je moža, ki bi morda znal in mogel stvari spraviti v boljši red. Imenoval je Hohenwarta za ministrskega predsednika in mu naročil: **Naredite mir med mojimi narodi!**

Hohenwart se je svoje naloge zelo resno lotil. Dne 7. febr. 1871 je v "Wiener Zeitung" objavil svoj "program sprave". Šlo je v prvi vrsti za to, da se najde neka srednja pot med politiko centralizma in federalizma. Centralizem — vsa oblast Dunaja — je Hohenwart zavrgel, federalizma ni naravnost sprejel, zadovoljil se je s poskusi avtonomizma v raznih smereh, kakor bi pač okoliščine nanesle.

Težnja po federaciji Avstrije je bila v tistih letih med narodi Avstrije dokaj živa. Federalisti so zahtevali razdelitev cesarstva na administrativne skupine: češko, gališko, nemško in hrvaško. Opirali so se na zgodovinska prava. Za Slovence v teh okvirjih ni bilo mesta — na kako zgodovinsko pravo se niso mogli nasloniti. Na podlagi prirodnega prava bi šli skupaj s Hrvati v njihovo federacijo.

Temu gibanju nasproti je krepko stalo gibanje centralistov, Nemcev, ki niso bili voljni niti malo dati iz rok svoje nadvlade v celokupni državi.

Cesar je moral biti previden, prav tako njegov ministrski predsednik.

Hohenwart je 23. aprila izdal dodatke k osnovnim zakonom — ustavi —, ki naj bi oslabili centralizem in dali narodnostim več avtonomije. Deželni zbori so dobili v teh določbah večjo kompetenco in še kaj takega je bilo vmes. Zadovoljil ni Hohenwart ne centralistov ne federalistov — onim je popustil preveč, tem premalo. Moral se je spustiti v podrobna pogajanja s posameznimi skupinami: posebej s Poljaki, posebej s Čehi itd.

Nas seveda zanimajo predvsem Slovenci. V aprilu istega leta je prišla na Dunaj slovenska deputacija in zahtevala administrativno združeno Slovenijo, večjo oblast deželnega zbora, tudi zelo daleč segajoče pravice slovenščini ne le na Kranjskem, ampak povsod, kjer bivajo Slovenci. Goriški Slovenci posebej so zahtevali popolno enakopravnost z Italijani.

Slovenske zahteve v primeri s češkimi so bile skromne. NOVICE so pisale: "Tako bodo Slovenci . . . mogli ohraniti si vsaj svojo narodnost, dokler . . . vladi ne bo mogoče najti sredstev in potov, da zedini njihove zemljepisno stikajoče se zemlje v eno upravno in kolikor mogoče v državnoopravno telo".

Toda tudi ta klic po Zedinjeni Sloveniji je ostal glas upijočega v puščavi. Kranjski deželni zbor je mogel storiti le toliko, da je utrdil slovenščino kot učni jezik v večini kranjskih ljudskih šol ter na učiteljsišču. . .

Več opravka je imel Hohenwart s Čehi — in kmalu je bilo po njem. . .

Čehi so v sporazumu s Hohenwartom izdelali državnoopravne "fundamentalke", ki naj bi kratko in malo oživile nekdanje češko kraljestvo. Avstrijski cesar bi se naj dal kronati v Pragi kot češki kralj . . . Tam bi mu Čehi lepo po domače povedali, kako naj jih "vlada". . .

Ko je stvar prišla v javnost, je završalo med Nemci, Ogrji in tudi Poljaki. Tako nas pa Čehi ne bodo — boj federalizmu! In boj se je začel. Cesar sam je posegel vmes in pozval Čehi, naj nekaj popustijo. Niso se vdali — prva žrtev je bil Hohenwart: že v oktobru 1871 mu je cesar vzel ministrsko predsedstvo.

Čehi so po Hohenwartovem padcu priredili velike demonstracije, zalegle so komaj kaj. Na Dunaju je 1. nov. 1871 nastopilo novo ministrstvo znani Auersberg-Lasserjev kabinet. Ta je upeljal pravi absolutizem, strupen nemški centralizem. Po besedah dr. Prijatelja je to pomenilo za Slovence sedem in eno suhih let v naporih za narodne pravice pod Avstrijo.

Ni brez zanimivosti, da se natanko po sto letih podobne reči, kot takrat v Avstriji, zdaj gode v Jugoslaviji. Dr. Ivan Prijatelj bi lahko o njih zapisal:

V jugoslovanski politiki zaznamuje leto 1971 zanimiv poizkus, rešiti notranje narodnostne prepire na en mah". — Toda namesto sledečega stavka o Hohenwartu, bi se utegnili brati:

Ta poizkus je zvezan z 'odstopom' državnega predsednika Tita nedavno poprej.

Avstrijski cesar pred sto leti ni igral vidne vloge v državni politiki, igralo jo je njegovo ministrstvo. Cesar je delal politiko za kulisami. Drugače Tito. Ta ni dal naročila komu drugemu: **Naredite mir med mojimi narodi!** Rekel je: Naredil bom mir med narodi Jugoslavije!

Pa v čem je nemir med temi narodi? Ista reč kot pred 100 leti v Avstriji: federalizem proti centralizmu in obratno. To je sicer čudno, zakaj vsa Jugoslavija je že po imenu federacija. Posamezne narodnostne skupine so republike zase — takih izrazov narodi v Avstriji pred 100 leti niso poznali. Ko torej tudi federalna Jugoslavija pozna gibanje "federalistov" — čeprav pod tem imenom niso znani — more to pomeniti le eno: federacijo je treba spraviti s papirja v življenje.

Tega dela se je lotil Tito. Prijel je tako, da bi en njegov udarec podrl dve muhi. Rešil bi zadevo njegovega nasledstva in pomiril narodnostne prepire. Vse "na en mah". Toda vendar najprej — pomirjenje.

Začelo se je precej enako kot pod Hohenwartom. Dodatki k ustavi, spremembe dodatkov, črtanje dodatkov, sprejem spremenjenih dodatkov. . . Dolge mesece je Tito s svojimi komunisti opravljal to delo, tako dolgo in tako temeljito, da se je reklo nazadnje: imamo novo ustavo.

Mnogi, ki niso verjeli, da bi se federacija, kot že obstoji od leta 1946, mogla prebiti v resnično življenje, so razpravljali o potrebi, da pride do konfederacije. V konfederaciji bi vsekakor republike imele med seboj vse drugačne odnose. Toda "nova ustava" take zamisli zvezne države ne pozna.

Kaj je po vsem tem v resnici novega v političnem ustroju Jugoslavije? Družava je dobila novo predsedstvo — nekaj nad 20 ljudi namesto enega — izbrani so iz vseh republik. Vsak od njih je delni nositelj državnega predsedstva, za predsednika vseh teh predsednikov so izvolili Tita. Tako je mož prišel lepo nazaj na svoje mesto in zdaj ne misli več "odstopiti."

Koliko bo ta uredba pripomogla k pomirjenju narodnostnih prepиров in republiških trenj, je tež-

ko kaj gotovega reči.

Kaj pravijo komentatorji? Navedimo dva komentarja, ki naj pokažeta, kako čudno različno se da razumeti novi politični položaj v Jugoslaviji.

VESTNIK S.D.M. v Melbournu (1971 št. 3) piše:

Glavni namen teh sprememb naj bi bil vnesti novo medsebojno razmerje posameznih narodov Jugoslavije, jim dati več moči in odgovornosti ter istočasno okrniti vpliv centralne vlade. Da se to doseže, je bilo dodano ustavi okoli dvajset sprememb.

Jugoslavija bo po novem nekaka konfederacija suverenih držav Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije ter avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosova. Te države bodo imele popolno samostojnost, zvezna vlada bo skrbela le za obrambo, zunanjo politiko, enoten politični sistem in enoten gospodarski trg.

Teoretično bodo te spremembe prinesle Slovincem doma več samostojnosti in večje možnosti biti gospodar svojega. Kaj pa praktično? Bo li bolje?

SIJ SLOV. SVOBODE v Argentini (1971. št. 12) piše:

SLOVENSKA PRISEGA za člane predsedstva SFRJ je naslednja: "Izjavljam, da se bom kot član Predsedstva Socialistične federativne republike republike Jugoslavije boril za zaščito suverenosti, neodvisnosti in samostojnosti dežele, da si bom prizadeval za bratstvo, enotnost in enakopravnost narodov in narodnosti, za razvoj socialistične samoupravne družbe in za uresničenje skupnih interesov delovnih ljudi in državljanov SFRJ, prav tako pa bom podpiral ustavo in zakone ter zavestno in odgovorno opravljal svojo dolžnost."

V besedilu ni besede o kakih suverenih republikah. Govori samo o suverenosti dežele, se pravi, na novo centralizirane socialistične Jugoslavije. Senco kake konfederacije pa bi v prisegi in v novi ustavi morda utegnili s pomočjo vseh zemskih in nadzemskih razsvetljenj najti samo razvojnik C. A. Žebot. . .

— ★ —

Učitelj Volovšek je moral v novem kraju hoditi na obed v gostilno. Gostilničar ga je prvi in drugi dan pozdravil: Dober dan, gospod Ovšek".

Ko ga je tako pozdravil še tretji dan, mu je učitelj pojasnil:

"Veste, jaz sem Volovšek".

"Vem, vem, gospod Ovšek. Ampak meni se zdi bolj uljudno nagovarjati ljudi, kakor se pišejo, ne kakor jim je ime."

★ Da bomo v soboto 18. septembra zvečer obhajali enajsto obletnico Baragovega doma, sem omenil že v letošnjem žegnanjskem pismu. Vabljeni so vsi bivši fantje Baragovega doma, poročeni seveda z družinami. Obednica hostela bi bila že zdavnaj premajhna — na srečo imamo na razpolago lastno dvorano. Poleg "Baragovcev" je na ta večer posebej vabljen tudi cerkveni pevski zbor, da se požrtvovalnim pevcem vsaj malo oddolžimo za trud tedenskih vaj in ubranega petja na koru.

Bomo videli, kdo od fantov bo letos pihnil svečke na torti. Jih je že enajst in ne bo tako enostavno kot prva leta.

★ Za konec z veselo novico na papir, ko sem že začel tipkarijo s tako žalostnim poročilom! — Že odkar smo začeli naše versko središče v Kew, mi ne da miru nova zamisel. Večkrat gledam preko plota na hišo za lursko votlino ali pa na ono na levi strani cerkve in si mislim: Ko bi še tole enkrat bilo naše. . . Ali pa kaj drugega primernega v naši bližini. . .

Se vam že stavlja vprašanje, čemu naj bi si nakopal novih skrbi na glavo? — Vesste, vedno več je med nami starih ljudi, mamic in očkov, ki so jih sponzorirali sinovi in hčere. Mor-da z najboljšim namenom, a presaditi so hoteli staro drevo, ki se ne bo več prijelo, ampak žalostno usiha v novi zemlji. Tuja dežela in nava-

de, družbe nobene, družina sinov ali hčera "moderna" in brez vere, da "ni časa" pripeljati mamic v slovensko cerkev ali dvorano niti ob kakih posebnih prilikah. . . Koliko žalostnih zgob sem že slišal iz ust razočaranih, koliko solza videl, celó s ceste sem že pobral mater, ki jo je lastna hči pognala iz hiše. . . Ali ne bi bilo lepo in prav takimle dati prijeten domek in domače okolje v bližini slovenske cerkve? Druga drugi bi pomagale, naša skupna ljubezen in pomoč bi jim osladila večer življenja na tujem.

Vse te moje misli so doslej vedno končale takole: Ob času bo katera teh hiš res naprodaj, denarja pa ne bo niti za depozit. . . Treba bi bilo začeti s posebnim fondom. Čim več bi zbrali, tem lažje bi ob ugodni priliki zagrabili in lažje bi na banki dobili posojilo za znesek, ki bi nam še manjkalo. A bal sem se z mislijo na dan, ker mi je mnogo lažje in lepše deliti kot pa prositi.

Danes sem bolj korajžen. Rad bi Vam povedal veselo novico, da je naš FOND ZA DOM OSTARELIH zaživel 19. avgusta. Ta dan je namreč oseba, zaenkrat neimenovana, položila novemu fondu močan temelj z nesebičnim darom dva tisoč dolarjev. Ne morem reči drugega kot: Bog plačaj za darežljivost! Od darežljivosti nas vseh pa zavisi, koliko opek in opekic bomo na ta mogočni temelj položili. Ena slovenska družina je v nedeljo že dodala fundamentu svoj dar pet dolarjev. Vsekakor, začeli smo! Naj Gospod blagoslovi naše skupne žrtve, kot jih je blagoslavljal doslej pri gradnji našega melbournskega verskega središča!

★ Slovenska maša bo v Adelaidi (cerkev Srca Jezusovega na Port Rd., Hindmarsh) zopet na četrto septembrsko nedeljo ob štirih (26. sept.). Slovensko naselbino sadjarjev Berri, bom obiskal na ponedeljek 27. septembra. Če ne bodo prezaposleni, bomo imeli večerno slovensko mašo. — Kot sem obljubil whyallskim Slovincem, se bom ustavil v Whyalli prve dni oktobra. Če ne pride kaj vmes, bomo imeli slovensko mašo na nedeljo 3. oktobra v cerkvi Marije Pomočnice (Whyalla West). Za uro se bomo pomenili pri obisku, enako za domači piknik, da se tako tudi izven maše enkrat sestanemo in spoznamo ter slovensko poveselimo. Topot bi rad obiskal po dolgem času tudi rojake v Port Lincolnu. Tudi obisk rojakov na opalskih poljih mi je že dolgo v mislih, a bojim se kaj obljubiti, ker me lahko ujame čas. Bomo videli

O S U P L J I V A

1. Burnik

*Pred umazano reklamo
— vkljenjen v čas —
slok mladenič dolgih las
liže golo žensko ramo.*

*Gnus razgaljen —
plačani užitek pilul. . .
Sramu sem v nedri mu nasul
in odšel užaljen.*

*Križev pot —
V slikah bolečine naokrog,
koliko odpustil si že zmot,
moj trpeči Bog!*

PISALI SO — ČITAJMO!

(KLIČ TRIGLAVA, London, junij 1971):

Velična Amerike pa je prav v tem, da do-
voljuje akcije kot je bila ta "pomladna ofenziva
Majske koalicije". Bilo bi popolnoma zgrešeno raz-
lagati dogodke v Washingtonu maja 1971 za znak
ohromelosti ameriškega sistema ali celo za znak
njegove zgodnje smrti! Noben Evropejec, Azijec
ali Afrikanec, ne more do kraja doumeti sistema
ameriške demokracije, ki namenoma s polnim preu-
darkom dopušča tako napake svoje vlade, kakor
dvojnoljive akcije svojih državljanov, in to z edi-
nim namenom, da omogoči prosto, javno in svo-
bodno razpravo o tem ali drugem vprašanju, in
slednjič, počasi pa gotovo, tudi najde odgovor
nanj. Že danes ne manjka vzgledov včerajšnjih
revolucionarjev, ki so spoznali, da imajo ameriški
sistemi vgrajene ventile, ki preprečijo nasilno, re-
volucionarno eksplozijo ter omogočajo, da v končni
analizi prevlada mnenje zakonite, dejanske večine.
"Power to thee people" — Oblast ljudstvu —
kričijo samo tisti in taki Američani, ki se še niso
dokopali do spoznanja, da je stisnjena pest sa-
mo stisnjena pest in nič drugega: koža in kosti,
brez trohice zveličavnega razuma. — Zato je
morda edino resno, za javnost še neodgovorjeno
vprašanje: kdo je nasejal to nadležno ljulko med
zdravo klasje ogromne večine ameriške mladine,
ali bolje, kako se bo Amerika otrešla tega 'se-
jalca'. . . .

OGNJIŠČE, KOPER, julij 1971):

V tretji številki sem zagledal naslov: "Je-
hovska literatura". Zame seveda zanimiv naslov,
no in takoj sem prebral vsebino pod naslovom.
Človek bi se čudil, s kakšno vnemo in s kakšno
vztrajno prizadevnostjo se ti verniki trudijo, da
bi pridobili čimveč somisljenikov. Med drugim ho-
dijo tudi okrog po hišah oznanjevat evangelij.
Pri nas so tudi že bili. Toda tiste sreče pa še nisem
imel, da bi me kdaj dobili doma. Le povedali so
mi ob prihodu domov, kakšne obiske smo imeli.
Pa tudi to, o čem vse je tekla debata. Z zani-
manjem sem poslušal in pa se spraševal. Kolikor
so mi povedali domači in pa kolikor sem od dru-
gih zvedel, ta verska sekta vse dobro govori o Je-
zusu. Odlično pozna evangelij. Saj posamezne od-
lomke znajo gladko na pamet. V tem pogledu bi
jih bilo kar pohvaliti, če vzamemo nas katoličan-
e, ki razmeroma slabo obvladamo evangelij. Kris-
tusa in njegov evangelij priznavajo. Kristusa tu-
di častijo. O njegovi materi Mariji pa govorijo vse

Misli, September, 1971

mogoče slabe stvari. Tu pa najbrž nekaj ne bo v
redu. Vzemimo primer enega velikih mož današnje-
ga časa, pa naj bo to na znanstvenem ali pa na
kulturnem področju. Njega bi častili, mu dajali
priznanja, odlikovanja itd. Njegovo mater bi pa
na vse mogoče načine obrekovali. Natvezili bi ji
najraje še vse svoje lastne slabe lastnosti. Kar
predstavlja si, kako bi v takem primeru ukrepal
ugleden sin. Si lahko zamišljate?

Z obrekovanjem njegove matere bi pravzaprav
stramotili tudi njega. Vem, da se ne bi ugodno
počutil, ko bi mu vsa obrekovanja prišla na uho.
Kako pa je s Kristusom in Marijo? Meni se zdi, da
bi le kazalo malo premisliti, kako bo nekoč neskonč-
no vsemogočni od mrtvih vstali Marijin sin Je-
zus Kristus ukrepal s takimi ljudmi.

Vas pozdravlja:

Gorenjki turist

OD KOD IME BALKAN?

Janez Primožič

VEČINA OD NAS JE DOMA z istoimenskega
polotoka, radi tega menda ne bo odveč, če se ma-
lo pobliže spoznamo z nastankom tega imena.

Ime Balkanski polotok ali kratko Balkan še ni
posebno staro. Nekoč se je imenoval Helenski ali
Grški polotok, pač ker so bili Grki njegovi najbolj
znani kulturni prebivalci. Na zahodu so ga pozna-
li pod imenom Ilirski polotok, po narodu, ki je bil
na njem naseljen pred prihodom Slovanov. Ko so
Turki začeli zasedati srednjeveške balkanske dr-
žave, so začela nastajati imena: Cesarstvo Ve-
likega Turka ali Evropska Turčija.

V 19. stoletju so si balkanski narodi začeli pri-
dobivati svobodo, pa ime Evropska Turčija ni več
ustrezalo stvarnosti. Od tedaj, ali točneje od
1. 1878, ko je zasedal v Berlinu tkzv. Berlinski
Kongres, so začeli ta del Evrope imenovati Bal-
kanski polotok. Zakaj? V starem veku so ljudje
mislili, da se razteza čez ves polotok eno samo
veliko pogorje. Toda v 19. stol. so dognali, da se
to pogorje v turškem jeziku imenuje Balkan in po
njem je neki nemški geograf dal vsemu polotoku
ime, ki ga še danes nosi: "BALKANSKI POLO-
TOK".

Meje Balkanskega polotoka bi bile zemlje-
pismo začrtane nekako takole:

Ljubljaniča z njenim prvotnim imenom Pivka,
dalje Sava, Donava. K državam Balkanskega po-
lotoka spadajo: Jugoslavija, Albanija, Grčija, Bol-
garija, Turčija in Romunija. Zemljepisma delitev
ne velja točno za politično razdelitev.

Izpod Triglava

TAVČARJEVA "VISOŠKA KRONIKA" bo le prišla na vrsto za filmanje v podjetju Triglav film. Pravijo, da je namera stara že 22 let, pa iz raznih vzrokov ni mogla zaživeti. Po dokaj posrečenem filmu Cankarjeve povesti Na klancu se je upravni odbor sklada za pospeševanje filmske proizvodnje spet posvetoval v zadevi Visoške kronike. Odločili so, da za filmanje te povesti denejo na stran en milijon in sto tisoč dinarjev, vendar naj se film izdela šele v letu 1973.

"CERKEV NA SLOVENSKEM" je ime novi knjigi, ki je pretekli mesec izšla v Ljubljani. V njej so podatki o cerkvenih in verskih zadevah iz vseh treh slovenskih škofij: Ljubljana, Maribor, Koper. Poleg cerkvenih zadev v matični Sloveniji ima knjiga podrobne podatke tudi o zamejskih Slovencih in nazadje onih v izseljenstvu. Navadno so škofije izdajale "letopise", da so javnost obveščale o verskem stanju svojega ozemlja. Ta knjiga pa je veliko več kot letopis, je skoraj enciklopedija in bo veljala za več let. Knjiga je izšla v zelo lepi opremi in stane 70 dinarjev.

DR. JAKOB UKMAR, starosta slovenskih duhovnikov v Trstu, je praznoval 14. julija 70-letnico mašništva. Star je 93 let. Rojen je bil na Opčinah. Pred desetletji je veliko pretrpel pod fašisti in pozneje pod komunisti. Mož spada med prve bogoslovne učenjake med Slovenci, napisal je veliko razprav in celih knjig. Ima še celo zalogo učenih del, ki še niso prišla v tisk. Ljubljanska bogoslovna fakulteta mu je pred malo leti podelila častni doktorat.

NEKI MARIJAN SKUMAVC je izvedel majhno anketo med mladimi alkoholiki, ki jih je v današnji Sloveniji vse preveč. Dobil je lepo število odgovorov in jih objavil. Študent Vili K., 24 let, je odgovoril: Ja, ja, pijem svojih osem let. Vsak dan malo, dvakrat na teden pa pošteno. . . Če pogledam kioske s seksualno propagando, če pogledam cenike v gostilnah in mlečnih restavracijah, začnem verjeti tudi v alkoholno propagando. Včasih se mi dozdeva, da nam naša družba, naš režim to kar ponuja: Pijte, seksualizirajte, ubijte čas, le ne dovolite, da bi vam šinila pametna misel v možgane. Ubogam družbo. Lepo mi je, ha, ha! — Podobno ostali odgovori.

VIPAJSKI DEKAN, župnik in semeniški rektor, **Slavko Podobnik**, je po kratki bolezni umrl nepričakovano 31. julija letos. Bil je eden najbolj markantnih duhovnikov koperske administrature škofa Janeza Jenka. Dočakal je 60 let, po rodu je bil Tržačan. Ljubljanska DRUŽINA je v obširnem članku opisala zasluge rajnika in pretresljivo žalost, ki so jo ob nenadni novici čutili njegovi verniki in vsa škofija.

OKOLI SEDEM TISOČ SLOVENCEV se je udeležilo 15. avgusta velikih marijanskih slovesnosti pri Mariji Bistrici v hrvatskem Zagorju. Pred darovanjem velike maše, ki jo je opravil papežev delegat kardinal Šeper, so Slovenci prinesli na oltar hleb bohinjsega sira in težak hrastov križ, ki ga je izdelal kartuzijan v Pleterju. Vse je bilo lepo, le sonce je neusmiljeno pripekalo. Skoraj ni bilo mogoče najti koščka sence, ljudje so to neprijetnost pač vzeli za pokoro.

CANKARJEVO "MOJE ŽIVLJENJE" je izšlo pri Državni založbi prevedeno v angleščino. Prevedeni knjigi je naslov: MY LIFE. Prevedbo sta opravila v skupnem naporu Slovenka in Anglež. Državna založba že več let spravlja na evropski trg prevedena dela odličnejših slovenskih pisateljev in pisateljic.

ŽIROVSKA TOVARNA "ALPINA", ik izdeluje vsakovrstna obuvala, je letos izdelala tudi nad 100,000 parov smučarskih čevljev. Velika večina tega blaga je šlo na zapadna evropska tržišča. Razne surovine za izdelovanje takih evljev pa morajo uvažati iz Francije ali Nemčije. Tovarna je bila zaradi tega precej prizadeta, ko je Jugoslavija spomladi razvrednotila svoj dinar.

KIPAR FRANCE GORŠE je izdelal načrte za kip sv. bratov Cirila in Metoda v novi cerkvi na Tezmem pri Mariboru. Cerkev je zdaj že pod streho, na vrsti bo skoraj, ali je pa že, notranja oprava. Gorše misli narediti kip v "orešču", torej v lesu. "Orešec" ni iz orehovega debla odrezan les, ampak zdrobljena orehovina, ki ji umetnik po svoji iznajdbi dá nazaj trdoto in si po tej poti olajša oblikovanje. Nekje smo brali, da je moral kip že biti izdelan za mesec avgust.

VAS VRZDENEC v horjulski fari je gotovo med najbolj "zakotnimi" kraji Slovenije. Pa je le po svoje slavna in je doživela svoj narodni praznik. V tej vasi je bila doma mati Ivana Cankarja: Neža Pivk. Letos so na njeni rojstni hiši odkrili spominsko ploščo. Vsa slovesnost je bila na skrbni učencev in učiteljstva horjulske osnovne šole.

"KARAVANKE" JE NASLOV novemu vodiču po karavanškem govorju. Knjigo je napisal Jeseničan Stanko Klinar, izšla je v Ljubljani. S tem vodičem je dobila slovenska planinska literatura važno obogatitev. Poudarjajo pa tudi, da ima knjiga velik pomen v slovenskem narodnem pogledu. V preteklosti so se za Karavanke bolj zanimali Nemci nego Slovenci. Slovenci so poznali Julijske Alpe in Kamniške planine, Karavanke bolj malo. S tem novim vodičem pa Slovenci dohitevajo in popravljajo, kar so zamudili.

DRUŠTVO "IVAN TRINKO" je beneškim Slovincem pravo žarišče domačega narodnega in kulturnega življa. Imenovano je po največjem buditelju zavednega slovenstva v Benečiji, ki je pa že nad deset let v grobu. Društvo "Ivan Trinko" vodi sodobni buditelj naroda — Izidor Predan. Že od svojega 14. leta opravlja obilno delo v boju za narodne in socialne pravice svojega ljudstva. V iskreni povezanosti s Slovenci na Tržaškem in Goriškem se trudi vzbuditi primerno pozornost uradne Italije, ki še vedno ni voljna priznati, da je Beneška Slovenija nekje na zemljepisni karti.

MLADINSKA KNJIGA v Ljubljani ima v načrtu izdanje Velikega atlasa sveta. Tak Atlas je za Slovence nazadnje izšel leta 1877. Sestavili so ga takrat iz posameznih delov sveta, ki jih je izdajala Slovenska matica. Novo izdanje pripravlja dr. Jakob Medved s sodelavci. Pri svojem delu se naslanjajo na kartografske osnove zemljepisnih ustanov v Londonu in Berlinu.

LJUBLJANSKI GRAD je seveda še vedno krona Ljubljane in mora ostati tudi vprihodnje. Za zunanje lice Ljubljane je nenadomestljiv — tega mnenja ni samo umetnosti zgodovinar dr. France Stele. Na žalost se je pa grad zelo postaral in se venomer stara. Nekateri že vidijo dan, ko se bo zgrudil nad svojo Ljubljano. Načrti za obnovo so sicer izdelani, celo več jih je, končno sprejet še ni nobeden. Vsak načrt pa izgubi pomen, ko se prikaže ob njem usodna številka — 11 milijard dinarjev, morda pa še enkrat toliko. Kje jih vzeti?

ŠOLSKI TEDEN traja na Slovenskem uradno šest dni. Prosta je samo nedelja. Zadnje čase so ponekod upeljali 5 dnevni teden. Oblasti so dovolile to novost kot poskus — eksperiment. Vstalo je javno mnenja, da se je poskus primerno obnesel, in zdaj ni težko dobiti dovoljenje za skrajšau šolski teden. Vendar nobena šola ne sme, vsaj zaenkrat ne, spremembo napraviti na svojo odgovornost. Mora se prej spremeniti šolska zakonodaja.

KOPER S SVOJIM PODNEBJEM je v juliju privabil izredno število turistov. Šlo je v prvi vrsti za kopanje v morju ob zelo toplem vremenu. Po kakih 11,000 kopalcev so našteali vsak dan prvi teden v juliju. Polovica jih je prišla iz Italije. Pod takim pristiskom tujcev je silno trpel cestni promet. Na cesti od Petrinj do Kopra je bila kolona avtomobilov dolga 40 km. Vožnja med omenjenima krajevma je vzela kar cele tri ure.

L O G

pri VIPAVI

(Poslal J. Bratina, dopis v Križem prejšnji mesec)

P. PODERŽAJ IZ INDIJE SE OGLAŠA

(22. avgusta 1971)

Dragi moji "Misličarji": —

NAJPREJ TO: Vaš misijonski prispevek (\$200) sem hvaležno prejel in Vam zanj izrekam iskren: Bog povrni! Žrtev, ki je s tem darom združena, bo brez dvoma rodila bogate sadove. Moli-tev, ki ga spremlja, bo prinesla nedopovedljiv božji blagoslov misijonarju, delu, ki ga za duše opravlja, pa tudi Vam samim. Naj se sad te Vaše molitve, z žrtvijo združene, stotero oplojen k Vam vrne! To voščilo Vam s prisrčnimi misijonski-mi pozdravi pošilja v presvetem Srcu hvaležni — P. Stanko Poderžaj.

Prav te dni sem napisal za svoje misijonske prijatelje po širnem svetu nekaj poročila o svo-jem delu. Dal sem razmnožiti in boste prejeli ne-koliko pozneje. Danes imam slučajno prosto po-poldne, želim napisati za MISLI posebej nekaj drugega. Upam, da ne bo "previsoko" branje za bralce MISLI. Poprej naj pa voščim p. Hugonu v Afriki vse najboljše v upanju, da ga boste av-stralski "starši" obilno podprli. Delamo za isto Cer-kev, za istega Boga in za enako vredne duše. Bog živi p. Hugona in njegove podpiralce!

Zdaj pa nekaj pod naslovom:

PRIHODNOST KRŠČANSTVA V INDIJI

Pri nas v Zahodni Bengaliji, ki šteje 45 mili-jonov ljudi, imamo od včeraj (21. avgusta) **kato-liškega državnega guvernerja**. Imenovala ga je centralna vlada. Ime mu je Anthony Lancelot Dias. Katoliški guvernerji so zelo redki v 17 sa-mostojnih in v 10 od osrednje vlade upravljanih provincah Indije. Dias je šele drugi katoliški in tretji krščanski indijski guverner, odkar je Indija leta 1947 dosegla svobodo.

Že predhodna napoved Diasovega imenovanja za guvernerja v tej tako razburkani provinci je vzbudila več ko običajno zanimanje med Indijci samimi. Marsikteri nekrstjan bo zdaj segel po knjigi, ki je šele lansko leto izšla z naslovom: THE CATHOLIC COMMUNITY OF INDIA. O tej knjigi želim nekaj napisati, da boste videli, kako nam misijonarjem včasih poganski Indijci sami pomagajo zbuditi zanimanje za krščanstvo. Naše misijonsko delo ima seveda vse polno ovir in težav, kakor ga ima pač vsako človeško delo, pa nam Bog sam poskrbi, da ne izgubimo poguma.

Omenjeno knjigo je napisal priznan pisatelj iz Južne Indije, hinduist Ka Naa Subrameniam. Šest mesecev mu je vzelo, da je preprečkal vsó Indijo in preučeval krščanstvo, zlasti katoličanstvo, kjerkoli ga je našel. Delo in življenje katoličanov je popisal zelo laskavo za nas, toda vse iz lastnega opazovanja in dognanja.

V podrobnosti tega opisovanja se tu ne bom spuščal, nekaj drugega je še bolj zanimivo in pri tem se bom pomudil za vas, kakor sem se sam zase.

Uvod v knjigo je napisal drug hinduist, sam zase brezverec ali vsaj agnostik, zelo sporni pisa-telj: Bengalec Nirad Chaudhuri. Ta se v svojem pisanju ne omejuje na katoličanstvo, še manj na samo pohvalo katoličanov, ampak bere levite obema skupnostima: katoličanom in hinduistom. Tem zadnjim polaga na srce, naj bodo bolj pravični katoličanom in jih naj skušajo razumeti; katoličane pa spodbuja, naj se že vendar enkrat izmotajo iz svoje zabubanosti in naj pogumno stopijo v korak vstric hindom in muslimanom.

Mi hinduisti, piše Nirod, imamo veliko moralno in politično obveznost, da rešimo npravno-politični problem, ki ga nam postavlja dejstvo in obstoj krščanstva v Indiji. Krščanstvo je tu, čeprav ne zelo številno, do njega moramo zavzeti primerno stališče. Toda kaj doživljamo? Med nami domala vsak ambiciozen hinduist daje otroke v vzgojo krščan-skim šolam, na drugi strani si pa prizadeva, da bi se spreobračanje h krščanstvu proglasilo za nezakonito! Kje je vendar doslednost? Če naj nam kristjani vzgajajo otroke, moramo vendar tem kristjanom dati primerno priznanje. Pa še to: ko dajemo otroke v katoliške šole, zahtevamo, da jim šole ne dajejo nič verskega pouka in doživljanja. S takim početjem oropamo katoličane prav vsega tistega, kar je njim najvažnejše, najbolj pomen-ljivo: versko doživljanje. Tako ne sme iti naprej!

In dalje piše Nirod: Jaz sem se s krščanstvom seznanil, ko sem študiral rimsko zgodovino. In se moram čuditi visoko izobraženim rojakom tu v In-diji, koliko poznajo krščanstvo. Če koga vprašam: Kaj oznanja krščanstvo? dobim odgovor: Ljubi svojega bližnjega! Ne zavedajo se, da je ta lepa npravna zapoved judovskega izvora in jo je krščanstvo le prevzelo od tam. Ne zavedajo se, da je krščanstvo vse več kot samo kak npravni zako-nik. Krščanstvo je nauk o človekovem razmerju do Boga — to je v prvi vrsti krščanski "kerygma" — dar božji. Mi hinduisti pa prav tega nočemo. (Dobesebno: completely brush aside.)

Kar mi je vzbudilo neomejeno spoštovanje do krščanstva, je pa to, da je ono edino verstvo, ki se je samo razširilo brez podpore posvetnih oblasti, celo naravnost v nasprotju z njimi. Tudi pozneje, ko so svetne oblasti sprejele krščanstvo, noben pravi kristjan nikjer in nikdar ni pristal na to, da bi posvetne oblasti ukazovale v duhovnem območju.

Poglejmo zdaj, piše Nirod naprej, kakšno podobo nam danes kaže krščanstvo v Indiji. Dejstvo je, na žalost, da je današnji indijski kristjan premalo samozavesten, preveč boječ, da bi pogumno zahteval, kar mu po vsej pravici in zakonito pripada. Odkod ta bojazen? Česa se imajo kristjani bati? Gotovo ne odkritega preganjanja od strani hinduistov. Strah izvira iz zavesti njihove zgodovinske dediščine. Poglejmo!

Razen nekaterih cerkvenih občin na jugu Indije so indijski kristjani produkt evropskih nadvlad: Portugalcev in Angležev. Ko so se otresli hinduizma in prejeli krst, so se indijski kristjani vse preveč oprli na svoje evropske gospodarje. To je vzbudilo sumničenje pri Indijcih, ki so ostali hinduisti. Sprejem krščanstva je bilo skoraj toliko, kot odpad od indijske narodnosti. V teku časa so evropski gospodarji odšli, Indija je postala neodvisna. V svobodni Indiji kristjani čutijo, da morajo to staro sumničenje na vsak način izbrisati. In v naporu za dosego tega cilja — gredo predaleč. Še vedno se obnašajo tako, da razkuzujejo svoj čut

manjvrednosti. V tem se zelo razlikujejo od muslimanov, ki take manjvrednosti prav nič ne kažejo.

Tudi kristjani bi morali enako kot muslimani brez strahu poudarjati, da spreobrnjenje h krščanstvu spada k bistvu verske svobode, ki je v Indiji zakonito priznana. S svojo boječnostjo ne hote utrujejo mnenje mnogih hinduistov, ki še vedno smatrajo spreobrnjenca h krščanstvu za odpadnika, celo za izdajalca indijstva.

Vrhu tega bi morali indijski kristjani — katoličani in drugi — biti bolj delavni v kulturnem pogledu. Vse premalo skušajo prodreti na kulturna pozorišča, saj indijska kultura nikakor ni nujno povezana v hinduistično vero.

Samo na en način bo krščanska manjšina v Indiji dosegla, da jo bo hinduistična večina pravilno razumela in upoštevala: kadar bodo pravi kristjani živeli v duhu neodvisnosti kot samozavestni kristjani. Tega duha bi morali kazati mnogo več kot dosedaj v izpričevanju vere povsod: v družabnem življenju in v politiki. Prihodnost krščanstva v Indiji je končno odvisna od tega, v koliko bodo kristjani svojo vero uveljavili v življenju z narodom. Če bodo ostali še naprej tako v ozadju, bodo še tudi v prihodnje le "varovanci hinduistične večine". —

Tako torej piše ta indijski pogan. Vsaj po ovinikih je taka knjiga nam misijonarjem v veliko pomoč — in spodbudo!

PISMO IZ TORONTA

Dragi rojaki: —

Želim vam sporočiti, da smo imeli v četrtek 19. avgusta pri slovenski cerkvi Marije Pomagaj zelo nenavadne romarje. Pripeljali so se na treh avtobusih. Bili so rojaki iz domovine, ki so se v nedeljo poprej udeleželi blagoslovitve slovenske kapele v Washingtonu. Med njimi sta bila škofa dr. Držečnik iz Maribora in dr. Jenko iz Kopra. Imeli so pa le dve uri in pol časa za bivanje med nami, morali so kmalu na letališče in potem nazaj čez morje.

Čeprav je bilo malo časa, smo imeli v cerkvi koncelebrirano mašo s pridigo. Govoril nam je škof Jenko. Kar je bilo še časa, smo ga skupaj preživeli v dvorani. Nekateri romarji so našli znance ali celo sorodnike med nami, drugi so svojce sre-

čali že v Washingtonu. Tako je bilo veliko prijetnih srečanj po dolgem času.

Pripovedovali so nam tudi, kako lepo je bilo v Washingtonu, kjer se je udeležilo slavnosti kakih 3.000 Slovencev z vseh kontinentov. Tudi veliko Amerikancev, med njimi več škofov, je bilo tam. Tisti, ki so 19. avg. priromali k nam, so bili v dneh med nedeljo in četrtkom na enako kratkih obiskih v New Yorku in Clevelandu. Toliko smo zvedeli od njih, vse bolj mimogrede, ker ni bilo časa. Na širša poročila moramo počakati, ko dobimo liste in časopise.

Zares smo bili veseli, ko je bilo toliko rojakov naravnost iz domovine na obisku med nami. Kdaj bo spet kaj takega? Zdaj pa prav lep pozdrav in najboljše želje rojakom v Avstraliji, posebno v Sydneyu. — **Vaš Lučko Mozetič.**

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

PREGANJANJE KRISTJANOV

Tisti čas je nastalo veliko preganjanje jeruzalemske Cerkve; in razen apostolov so se vsi razkropili po judejskih in samarijskih krajih. Vendar so Štefana pobožni možje pokopali in so za njim priredili veliko žalovanje. Savel je pa zatiral Cerkve; hodil je po hišah, vlačil može in žene ter jih oddajal v ječe.

BLGOVEST SE ŠIRI PO SAMARIJI

Tisti torej, ki so se razkropili, so hodili okoli in oznanjali blagovest. Tako je Filip prišel v glavno mesto Samarije in jim oznanjal Kristusa. Množice pa so kakor ena duša pazljivo poslušale, kar je Filip govoril, ker so slišale in videle, kakšna znamenja je delal. Kajti mnogo obsedencev so nečisti duhovi z velikim vpitjem zapustili; tudi mnogo mrtvoudnih in hromih je bilo ozdravljenih. V tem mestu je torej nastalo veliko veselje.

Bil je pa neki mož, po imenu Simon, ki je bil poprej v mestu čarodej in je samarijsko ljudstvo begal, trdeč, da je on nekaj velikega. Poslušalo ga je vse, majhno in veliko, češ: On je božja moč, ki se imenuje velika. Poslušali so ga pa tudi zato, ker jih je dolgo slepil s svojimi čarovnijami.

Ko so pa verjeli Filipu, ki je oznanjal evangelij o božjem kraljestvu in o imenu Jezusa Kristusa, so se možje in žene dajali krstiti. Tudi sam Simon je vero sprejel; dal se je krstiti in se držal Filipa. In ko je videl, da se gode znamenja in veliki čudeži, je strmel.

PETER IN JANEZ V SAMARIJI

Ko so apostoli v Jeruzalem slišali, da je Samarija sprejela božjo besedo, so poslali k njim Petra in Janeza. Ta dva sta šla in zanje molila, da bi prejeli Svetega Duha; zakaj na nobena izmed njih ni bil še prišel, le krščenj so bili v imenu Gospoda Jezusa. Tedaj sta nanje polagala roke in prejeli so Svetega Duha.

Ko je pa Simon videl, da se s polaganjem rok po apostolih daje Sveti Duh, jima je prinesel denarja in rekel: Dajta še meni to oblast, da bo vsak, na kogar položim roke, prejel Svetega Duha.

RAZKROPILI SO SE

Zelo razumljivo je, da je po vseh teh dogodkih moralo nastati resno preganjanje kristkmalu pa tudi med pogani. Lep primer imamo ostali v Jeruzalemu, ko so drugi bežali iz mesta. Pričakovali bi, da bodo preganjalci najprej padli po voditeljih. Razlagati se da le tako, da so bili begunci v glavnem helenisti, iz izseljenstva vrjenci Judje. Ti so bili ostalim Judom najbolj v napotje. Apostoli pa so bili domačini.

PRVI MISIJONARJI PO DEŽELI

Toda prav ta beg iz Jeruzalem je prinesel Cerkvi prijazno korist. Med begunci so bili možje in žene, ki so širili Kristusov nauk med Judi, kmalu pa tudi med pogani. Lep primer imamo tu opisan iz samarijske dežele, verjetno iz mesta Sihem, ki je danes Nablus. Tega Filipa smo srečali že med sedmimi diakoni v enem prejšnjih poglavij te knjige. Najbrž ni bil edini, ki se ga je Bog poslužil na tak način, Luka je pa pač ravno o njem toliko zanimivega povedal.

Ob diakonu Filipu, ki je iz njega zrasel prvi apostol in evangelist, srečamo čarovnika Simona. Je moral biti precej močna osebnost, da je mogel imeti tak vpliv na množice. Kakšne čarovnije je uganjal, Luka ne pove. Pač pa izvemo, da je bil zelo zaljubljen sam vase in svojo moč nad ljudmi. Ob velikih čudežih, ki jih je delal Filip, se je zmedel in — zbal. Taka konkurenca! Najbolje bo, da se tudi sam pridruži; dal se je krstiti iz koristolovstva, ne iz resnične vere.

Kako usodno je bilo to zanj, kako pomenljivo za vso prihodnost Cerkve, se je pokazalo ob prihodu Petra in Janeza.

BIRMOVANJE V SAMARIJI

Filip, diakon, je v Samariji veliko dosegel. Lepo število mož in žena je pridobil za Kristusa in jih krstil. Bili so krščeni v imenu Gospoda Jezusa, piše sv. Luka. Nedvomno hoče reči, da se je krst izvršil tako, kot je naročil Kristus: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Pač pa je bil krst s potapljanjem, šele dosti pozneje so začeli krščeovati samo v obllanjanjem.

Peter mu je rekel: Tvoj denar naj gre s teboj vred v pogubo, ker si mislil, da se božji dar dobi za denar. Nobenega deleža nimaš in nobene pravice do tega, zakaj tvoje srce ni odkrito pred Bogom. Spreobrne se torej od svoje hudobije in prosi Gospoda, da ti morda odpusti namero tvojega srca, kajti vidim, da si poln grenkega žolča in vseh krivici.

Simon je odgovoril: Vidva prosita zame Gospoda, da se mi res ne zgodi, kar sta rekla.

Ko sta dala pričevanje in oznanila Gospodov nauk, sta se vrnila v Jeruzalem in spotoma oznanjevala blagovest mnogim samarijskim vasem.

FILIP KRSTI DVORNIKA ETIOPSKE KRALJICE

Filipu je pa rekel Gospodov angel: "Vstani in pojdi proti jugu na pot, ki drži iz Jeruzalema v Gazo; samotna je." — Vstal je in šel. In glej, neki Etiopljan, dvornik, mogočen služabnik etiopske kraljice kandake, ki je bil nad vsemi njenimi zakladi in je bil prišel v Jeruzalem molit, se je vračal in na vozu sedel bral preroka Izaija. Duh je pa rekel Filipu: "Stopi tja in se temu vozu pridruži!"

Filip je tedaj prihitel, slišal, da bere preroka Izaija, in rekel: "Ali razumeš, kar bereš?" Oni je odgovoril: "Kako bi neki mogel, če me nihče ne pouči?" Povabil je torej Filipa, naj stopi na voz in prisede. Mesto v pismu, ki ga je bral, pa je bilo tole:

"Kakor ovca je bil v klanje peljan; in kakor je jagnje pred tistim, ki ga striže, brez glasu, tako ni odprl svojih ust. Ker se je ponižal, je bila sodba nad njim odpravljena. Njegov rod — kdo bi ga opisal? Zakaj njegovo življenje je vzeto z zemlje".

Dvornik se je obrnil do Filipa in rekel: "Prosim te, o kom prerok to govori, o sebi ali o kom drugem?"

Filip je oprl usta, začel s tem mestom v pismu in mu oznanil blagovest o Jezusu. Ko sta tako nadaljevala pot, sta prišla do neke vode in dvornik je rekel: "Glej, voda? Kaj brani, da bi jaz ne bil krščen?" Filip je rekel: "Če z vsem srcem veruješ, se sme zgoditi". In odgovoril je: "Verujem, da je Jezus Kristus božji Sin".

Ukazal je voz ustaviti in stopila sta v vodo oba, Filip in dvornik, in ga je krstil. Ko sta pa stopila iz vode, je Duh Gospodov vzel Filipa in dvornik ga ni več videl; in je šel veselo svojo pot.

Filip pa se je znašel v Azotu in je dalje gredeč vsem mestom oznanjal blagovest, dokler ni prišel v Cezarejo.

Filip pa ni imel oblasti padeliti nadaljnega zakramenta — birmе. Zato sta morala priti Peter in Janez, oziroma kdor koli že od apostolov, da so samarijanski krščeni mogli prejeti tudi birmo — prav poseben zakrament Svetega Duha.

V tistih časih je bila sveta birma še združena z izrednimi vidnimi darovi Svetega Duha. Podobno kot na sam prvi binkoštni praznik. In tu je spet stopil v ospredje nesrečni Simon. Zaželel si je nazaj svojo čarovniško moč, pa tudi učinke birmе nad ljudmi je imel za neko čarovnijo. In je hotel to oblast kupiti. Tako je nastala beseda "simonija", ki pomeni velik greh: poskus kupčevanja z božjimi darovi.

FILIPOVA NOVA NALOGA

Ta zgodba nam kaže, kako je Bog sam usmerjal širjenje mlade Cerkve iz Jeruzalema po bližnjem in daljnem svetu. Etiopija je bila dosti daleč. Kako je prišlo do tega, da je tak mož, kot je bil ta mogočni Etiopec, šel molit v Jeruzalem? Nikakih podrobnosti nam Luka ni zapisal. Sklepati se dá, da je bil še pogan, pa je nekaj vedel o judovski veri, ki ga je privlačila. Da bi se bolje z njo seznanil, je vzel s seboj svete knjige in jih med potjo tja in nazaj bral. Za pravo razumevanje svetih knjig mu je Bog sam poslal Filipa.

Ob tej zgodbi naj se zamislijo tisti, ki uče, da si sveto pismo sme in mora vsakdo sam razložiti, ni mu treba nobene "cerkvene oblasti", da bi razložila pomen svetopisemskih besed. Seveda očitki potem lete v prvi vrsti na katoliško Cerkev in njenega poglavarja papeža, Cerkev uči drugače. Prepričana je, da za marsikatero mesto v svetih knjigah velja reči prav tako, kot je rekel Etiopec: Kako bi neki mogel (razumeti), če me nihče ne pouči? Ko je pa poslušal poslanogov um predril ko pomena skrivnostnih besed in ca božjega, zastopnika mlade Cerkve v Jeruzalemu in drugod po judovski deželi, je tudi nje-oklenil se je Kristusa. Nesel ga je s seboj v Etiopijo in tam širil evangelij.

Besede, ki jih je etiopski dvornik bral v preroku Izaiju, so seveda mišljene o Kristusu. Napovedujejo Jezusovo prostovoljno pot v trpljenje in smrt za odrešenje sveta. Čeprav je bil božji Sin, se je z vso vdanostjo pokoril Očetovi volji in bil v svoji ponižnosti podoben ovci, ki ji strižejo volno, ali jo peljejo v zakol.

Lahko si mislimo, da je od tu naprej dvornika učil podobno kot Jezus sam dva učenca na poti v Emavs. S tem, da je Etiopca krstil, je opravil ukazano nalogo in se vrnil k svojim.

VISOŠKA ●●●●

●●●● KRONIKA

Zgodovinska povest, Dr. Ivan Tavčar

Risbe napravil Tone Kralj

XII.

ZASLIŠANA SVA BILA tudi z Jurijem in izpovedala sva, kar je bila resnica, čista resnica. Mene, ker so opazili, da sem zmeden, so kmalu poslali na leseno klop nazaj. Juriša so se bolj oprijeli, ker je bil nespodoben in se ni vedel pred sodniki kakor zapovedano. Posebno tista štrigalica iz Ljubljane ga ni hotela izpustiti iz svojih klešč in hotela je iz njega iztisniti to in ono.

Med drugim so ga vprašali, ali veruje, da so čaravnice na svetu. Pogumno je odgovoril, da ne veruje. Ko ga je črni vprašal, kako da ne, je bil kratek odgovor: "Ker še nikdar nobene videl nisem".

Vprašal ga je dalje, ali jo je Jurij kdaj videl, da bi bila na prašičku jahala nad domačo streho. Odgovoril je:

"Prav nikdar ne. Sicer pa lahko poizkusimo. Pridite na Visoko, prespoštovani gospod, pa vam pripravim našega najboljšega praseta in nanj sedete in v zraku boste jezdarili, kakor jezdarijo gospodje v ljubljanski jahalnici pred vicedomskimi vrati. Potem vam bom zanesljivo povedal, ali sem kaj opazil v zraku nad hišo ali ne".

Poslušalstvo je bilo s tem odgovorom prav zadovoljno. Smeh se je oglašal v ženskih vrstah in predvsem Ana Renata ni prikrivala svojega veselja nad odgovorom, ki se meni ni videl spodoben in v vsakem oziru potreben.

Suhi gospod iz Ljubljane se je kisto držal, ali pritožil se ni, ker je videl, da baronu Flekteju ni nevšeč, če se Ljubljančan jezi. Ta je le vprašal:

"Si kaj v šoló hodil?"

"Pri očetih jezuitih v Ljubljani", je odgovoril Jurij, "in že takrat so nam pripovedovali, da je učen jezuit spisal dobelo knjigo in v njej dokazal, da čaravnic sploh ni".

"Kaj — jezuit? Kdo je ta pater?" je kričal Frueberger. "Njegovo ime naj se zapiše, da ne odile zasluženi kazni!"

Prošt Urh je pripomnil, da presvetli škof Joannes Franciscus ve o tem jezuitu. Imenoval je ime

nekega nemškega grofa, ali to ime mi ni ostalo v spominu, zato je ga tu ne morem zapisati.

"Grof — ?" Frueberger je kar vase lezel. "Nemški grof, pravite, gospod prošt? No, potem je pa vse v redu, ničesar ne bomo zapisali". — Kar umiral je od same ponižnosti, ker ta človek je kazal pogum samo na spodaj, na zgoraj pa je bil vsekakor ponižna ovca.

Poklicali so Marksa Wulfinga, da bi izpovedal. Občutili smo, da bo njegova izpoved pomembna in da bo morda odločevala o življenju in smrti. Hodil je ob palici in kazal je, kakor bi ga še vedno noga bolela. Pred sodniki je po svoji navadi pokleknil in z roko tolkel po prsih. Gospodu glavarju je to dopadlo: bil je s to pričo posebno prijazen. Opominjal ga je, da naj vse pove, in da se mu ni treba bati, ker ima sodišče že toliko moči, da v svoje varstvo vzame vsako pričo, če je izpovedala pravico in resnico.

In res se je Marks Wulffing na vse spomnil. Prav natančno je razložil, da neko noč, ko je luna sijala in ko je ležal v hlevu, ni mogel zaspati, ker se mu je ves čas dozdevalo, da v zraku nekaj brenči, nekaj kruli. Vstal je in pri lini na svislih pogledal proti jasnemu nebu. Kmalu je opazil tam gori štiri pike, ki so krulile. Potem so se spustile na visoko streho, potem so se ondi kakor lastovke igrale med sabo, nakar so tri odjezdile, ena pa se je spustila na domače dvorišče. Tam je skočila s praseta, ki je kar samo drlo v svinjak. Njo je natančno spoznal: bila je prav gotovo Agata Schwarzkoblerica — če bi je ne bil spoznal po drugem, spoznal jo je zanesljivo po rumenih laseh. — Ko se je pri Debeljakovih preja razdirala, ga je udarila Agata z roko. Pri tem udarcu je kar čutil, kako se mu je zanetil ogenj v levi nogi, in sicer v meči. Od tistikrat mu je tičala v tej nogi živa žerjavica in pretrpel je muke, kakor bi mu kdo preobračal razbeljeno železo okrog piščali. Peklo in žgalo ga je, otekla mu pa noga ni, kar se mu je videlo nekaj prav čudnega, ker je vendar nemogoče, da bi ne oteklo meso, če se bolečina pase v njem. O vsem tem ni pravil nikomur, ker bi mu nihče ne bil hotel verjeti, da ga kaj boli, ko se nič poznalo ni.

Neko nedeljo v noči pa so bile bolečine pregrozovite. Vstal je in z ostrim nožem zarezal globoko v mečo. Iz zareze pa so se zvalili robot kreman, dve igli in dva bodeča žeblja, kar je že itak predložil gospodom. Kri ni posebno tekla, kar se mu je zopet zdelo čudno.

Ljubljanski asesor je vzel v roke malo vrečico in jemal iz nje košček za koščkom. Govoril je: "Tu je kremen, tu sta igli, tu sta žeblja; vse je prepojeno s človeško krvjo, kar je gotovo dokaz, da je Marks Wulffing govoril resnico".

Urša Prekova pa mu ni pritrdila. Obrnila se je k Neži Bergantovi ter jo glasno vprašala:

“Neža, ali si že videla človeka, ki bi tako lagal, kakor je lagal ta Jeremijev plašur?”

Točno je Neža odgovorila: “Nikjer nikoli!”

Marks se ni dal ugnati. Sklonil se je, odvezal je na levi nogi nogavico, odkril mečo in pokazal svetlo brazgotino rekoč: “Tu je bila rana”.

Na sodnike je pogled na to rano močno vplival, zatorej so vprašali Agato, ali ima kaj pripomniti k Marksovi izpovedi. Pa je le odgovorila, da ni res. Zaježil se je suhi človek iz Ljubljane: “Ko bo že na grmadi sedela, pa bo še govorila, da ni res”.

Glavar Mändl pa je izpregovoril:

“Tako! S pričami smo pri kraju. Hitreje je šlo, nego sem mislil. Kaj pa sedaj?”

Zopet se je moral prvi oglasiti stari Frueberger, ki je silil v ospredje in se delal imetnitnega, da se mi je studil kakor garjev pes, če skače v človeka.

“Da pride zdaj izpraševanje s trpinčenjem, je čisto gotovo, ker se drugače o pošteni sodbi govoriti ne bi moglo. Če se malo podvizamó in če naš pomočnik tu za nami” — tu se je starec ogle dal po frajmanu — “svoje delo opravi, kakor se spodobi, lahko še danes vse končamo”.

“Malo preslabotna se mi vidi”, se je oglašil oni iz Ljubljane, “mučnega izpraševanja bi ne mogla dolgo prenašati. Pritrjujem pa, da brez takega izpraševanja sodbe ni. Morda bi le kazalo, da prenesmo vse na jutri, da se grešnica čez noč nekoliko okrepeča”.

Silno je bil nezadovoljen g. Frueberger.

“Kaj, da bi izgubili celo današnje popoldne? To ne gre! Čemu smo asesorji? Če danes nočemo malo zakuriti pod obtoženko, da se ji razgrejejo udje, imamo vendar druge pripomočke, katerih se bomo morali poslužiti. Če bi šlo po mojem, bi napravili kakšno preizkušnjo, recimo s šivanko. Po mojem prepričanju ne pojde brez igle”, je meketal kakor hripav oven. “Nadelprob, Nadalprob!” je zatulil parkrat ta ostudni starec in oči so se mu napele pod čelom.

“Kaj je to?” je vprašala Rozala, žena mlajšega Fruebergerja, Mihóla, slonečega tik nje ob ograji. Mihól je važno odgovoril:

“Stvar je ta, da ker ima vsak človek znamenja na svojem telesu, ji bodo zabadali v ta znamenja iglo, da vidijo, ali je kaj krvi v njej ali ne”.

Ženstvo je kar otrpnilo in gotovo bi prišlo do hrupa, da ni pričel govoriti gospod glavar. Le-ta je izrekel mnenje, da poizkušnja z iglo ne spada na javen prostor in tudi ne gre, da bi otroke in mlajše ljudi puščali k takemu. —

Misli, September, 1971

“Pojdimo na grad”, je menil Frueberger, “tam že dobimo primeren prostor”.

Morda bi se bili še prepirali, ker se mi je zdelo, da se je črni iz Ljubljane tudi že pripravljaj nekaj vmes zarenčati, kar je vstal prošt Urh Falenič s svojega sedeža ter se približal sodnikom. V roki je nosil veliko in debelo zapečateno pismo. To pismo je položil na mizo rekoč:

“Od presvetlega in previsokega gospoda škofa”.

Glavar in asesorji so v hipu vstali, sneli klobuke in jih položili predse. Ko je bilo pismo odpečateno, ga je predsednik prečital. Danes ne morem več povedati, kaj je bilo zapisano pod težkim pečatom, ker je od tedaj preteklo že skoraj dvajset let. Toliko se še spominjam, da je škof zapovedal, da je v pravdi Agate Eme pregledal vse, kar se je zapisalo in zaslišalo, in da je prepričan, da se ne bo dobil dokaz, ki bi dognal resnico proti vsakemu dvomu.

Navsezadnje je Joanes Franciscus zapovedal in vsem na znanje dal, da se naj poskusi z vodo nad obdolženko, in sicer tako, da bodi očiščena, če pride na kateri koli način živa iz vode. Čas za božjo sodbo se je določil za drugi dan ob devetih zjutraj, in sicer na mestu, kjer se pod škofjo loko izlivata obe Sori ena v drugo.

S tem je razprava tistega dne dosegla svoj konec in glavar je odredil, da naj se obtoženka odvede v zapor v mestni hiši, da naj se ji odvzamejo težke verige in da bodi ondi zaprta vso noč, dokler je ne odvedejo na kraj, kjeor bo voda dokazala njeno čistost ali hudobijo. Občini se je obenem ukazalo, ker je mogoče, da je noč zadnja v življenju Agate Eme, se ji mora vse preskrbeti, kar si bo pozelela in izbrala. Tudi se lahko pusti nekaj priletnih žensk, da v noči ostanejo pri nji in da ž njo molijo, če bi tu in tam imela željo moliti.

Sedaj se je zopet pripetilo, da je brat Jurij zbudil splošno pozornost in, smem tudi zapisati, splošno zadovoljnost. Jaz sem tičal na svoji klopi in nisem pristopil k nji, da bi jo pred vsem svetom priznal za svojo; mučila me je še vedno svetna ošabnost. Brat Jurij pa je zopet priskočil, jo vzel v svoje roke ter jo prenesel z odra na voziček, da je rožljalo železje in da so ženske takoj tičale v glasnem joku.

Agata je celo dopoldne veliko trpela, trpela je muke, kakor jih peklenšček hujših izmisliti ne more. Ni torej čuda, da jo je v istem hipu, ko jo je Jurij z odra, zapustila zadnja moč in da je v nezavesti omahnila v njegove roke. Ta se ni dolgo pomišljal: skočil je z njo na voz, sédel tik nje ter jo objel okrog pasa z močno roko, da ni mogla pasti s svojega sedeža. Njena glava je omahnila na nje-

gove rame, on pa lahkodušno vzkliknil: "Poženi, Mihól!" — In Mihól je pognal konjiča, dasi je sedel na vozu človek, do katerega ni imela pravica nobene moči. Helebardirja sta stopala ob vsaki strani voziča, ljudstvo pa je Jurija glasno hvalilo. O meni ni govoril nihče.

Loško ženstvo se tisto popoldne ni hotelo pomiriti. Glavni srd se je kuhal proti Marksu Wulfingu, ki je po splošnem mnenju ženstva krivo pričal. Mesarica, pekovka, mati Bergantova ter dekle in posli so iskali to krivo pričo po vsem mestu. Okrog pete ure so zasledile Marksa v Oslovski ulici, ko je vstopil k Bergantu. Ni bil še dobro sedel, že je mrgolela Oslovska ulica od razburjenih žensk, starih in mladih. Bergant, zvit možakar, se je vedel tako, kakor so okoliščine kazale: pozval je Marksa, da naj zapusti gostilno, ker pri njem ne dobi pijače.

Karks je občutil sramoto tega poziva, takoj je vstal ter v svoji ošabnost stopil v Oslovsko ulico. Babnice so kar zapiskale in se pognale vanj. Ker je bil silno močan, se jih je od pričetka ubranil, odrival jih je od sebe ter se tako preril na trg. Tam pa je bilo sovražnice vedno več. Prve so bile prišle praznih rok, poznejše pa so že nosile metle v rokah. Prav nič niso govorile, samo opletale so ga, da je Marks kmalu spoznal, da mu ne bo več dolgo ostati. Prenesel je še nekaj udarcev, nato se pa spustil v dir proti vodnim vratom. Ženske pa za njim kakor tolpa lovskih psov za zajcem, katerega so vzdignile iz resja na brdu. Niti nazaj si ni upal pogledati Drl je čez most mimo kapucinske cerkve, kjer so delali zidarji. Ko so ženske pripodile Wulfingovega sina mimo, so ti zidarji takoj spoznali, kaj se godi. Vsulo se je malte in apna na mimo letečega, da je Marks izgledal ko zid, ki so ga ravnokar na novo ometali.

Tako neslavno se je končalo pričevanje Marks Wulfinga. Od tistega dne je bil izginil, da niti lastni ljudje niso vedeli kam.

Pa še nekomu se je slabo godilo tisto popoldne. Takoj ko se je prebralo škofovo pismo, je hitela Rozalija Fruebergerjeva pa najbližji stezici proti domu. Sodniki, za katerimi sem hodil tudi jaz, pa so polagoma z množico prikorakali na trg ter se ondi ravno pred Fruebergerjevo hišo med sabo poslavljali. Stari pl. Frueberger se je poslovil od vseh in kar videlo se mu je, da ja zadovoljen sam s sabo in častjo, ki mu je šla kot asesorju. Nič hudega sluteč je stopil v vežo svoje hiše.

"Glej, glej!" — ga je sprejela lastna žena — "si vendar prišel domov. Sem že mislila, da si jo popihal s kako Putifarko —".

"Kaj pa je —", je vprašal nedolžno.

Pa stara ni dobila časa, da bi odgovorila, ker se je mlada Rozala prikazala na bojišču.

"Ne veste, mati, kar nikamor si pogledati nisem upala, tako me je bilo sram. Pomislite, naš oče je hotel, da bi jo slekli in da bi jo on preiskal po celem telesu —".

Spustila se je v silen jok. Stara pa ni jokala, ampak na tak strupen način je ozmerjala svoje-ga moža, da je stari Frueberger kar hitro zlezal v stransko sobico.

Tako je Bog še tisti dan kaznoval oba najhujša nasprotnika naše Agate!

XIII.

Še enkrat zapišem, da škofja loka nikdar ni videla takih dni, kot tedaj, ko so sodili Agato Schwarzkoblerico. Najstarejši ljudje, ki so večkrat gledali, kako je Gavžnik jemal življenje revnemu grešniku, so pričali, da niso nikoli take množive oblegale mesta. Za vse ni bilo prostora v hišah, po trgu jih je kar mrgolelo, ki so bili brez prenočišča. Pivničarji so poskočili s svojimi cenami, mesarji so neprestano pobijali živino in klali drobnico. Pri vsem tem ni hotel nihče proti domu in naš hlapec je prav posebno klel, ker je moral s konjičem na Visoko nazaj, ker z Jurijem nisva vedela, koliko dni nama bo ostati v Loki.

Ali ljudstvo si je vedelo pomagati. Naselilo se je po njivah in senonožetih ter prenočevalo pod milim nebom. Ko je legla tema po ravnini, je gorelo ognjev okrog Puštala in Kamnitnika, da jih prešteti nisi mogel. Jedlo se je pilo se je in če so se lonci izpraznili, so se zopet nasuli in znova pristavili k ognju.

Agato so zaprli v mestno hišo. Niso je zapustile ne mesarica ne pekovka ne mati Bergantova in tudi ne druge dobre ženice, ki so trdno verovale v nedolžnost dekletovo. Cvrle so, pekle so in tudi sladkega vina so ji skuhale, da je Agata sedela kakor pri svatovski mizi. Pa ni mogla veliko jesti. Le malo je okusila jedi, veliko pa je jokala; navsezadnje je zaspala in je spala do rane-ga jutra, prav kakor bi pričakovala veselega dne in ne mrzle smrti v vodi — ali pa še celo vroče smrti na grmadi. (Bo še.)

— ★ —

"Hvala vam, pa zbogom! Prepričan sem, da boste s to obleko tako zadovoljni, da boste prav kmalu spet prišli kupovat k nam."

"Če je pa to blago tako slabo, da bi moral prav kmalu spet priti, pa rajši zbogom za vselej!"

IMAMO DRUGI DEL KNJIGE

O ŠKOFU ROŽMANU

TUDI DRUGI DEL KNJIGE o škofu Rožmanu je napisal dr. Jakob Kolarič, nekdanji župnik slovenske župnije v Torontu. Tudi to drugo knjigo je izdala, založila in natisnila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Šteje nad 500 strani in ima število slik.

Da se seznanimo s to knjigo najprej od daleč, berimo uvodne besede v njej izpod peresa avtorja samega. Takole piše:

Po nekaj več kakor treh letih prihaja v javnost drugi del ž i v l j e - n j e p i s a škofa dr. Gregorija Rožmana. V glavnem obsega Rožmanovo delo do začetka druge svetovne vojne, to je od 31. julija 1930, ko je za škofom Jegličem prevzel vodstvo ljubljanske škofije, do pomladi leta 1941. Tu pa tam pa avtor poseže tudi v čas druge svetovne vojne in še preko nje prav do konca Rožmanovega življenja. To je storil posebno tam, kjer opisuje škofa Rožmana kot dušnega pastirja v njegovem odnosu do vernikov, zlasti do otrok in mladine, in njegovo obširno delo v katoliških in verskih organizacijah. Kot nedeljivo celoto je avtor gledal tudi Rožmanovo razmerje do duhovnikov in do Rima, zato je v tej knjigi v celosti orisal tudi ta njegov odnos.

Načel, ki se jih je držal v prvi knjigi Rožmanovega življenjepisa, se je avtor držal tudi v tej knjigi. Zato pusti mnogo govoriti škofu Rožmanu samemu, niza pa tudi dolgo vrsto njegovih velikih dejanj in dogodkov, katerim je vtisnil svoj osebni pečat. Tako se nam škof Rožman ne razodeva samo v svojih besedah, ampak tudi v svojih delih. Prav tako pa avtor upošteva sodbe in mnenja, ki so mu jih posredovali tisti, ki so Rožmanovo življenje gledali od blizu. Na te sodbe se avtor ozira tudi takrat, kadar so manj ugodne za presojanje Rožmanovega dela in njegove osebnosti.

Pravičen bravec bo v drugem delu Rožmanovega življenjepisa mogel spoznati, kako odkrito govori avtor o Rožmanovih napakah in pomanjkljivostih. Pa nekaterih teh napak, zlasti Rožmanova razburljivost, večkrat niti niso bile resnične napake, ampak samo prvi izbruhi njegove čutne narave, tako imenovani "motus primo primi", ki so tako nagle, da jih razum še ne more presojati in volja ne obvladovati.

Misli, September, 1971

Nekateri avtorju oporekajo, da je v prvi knjigi skušal Rožmana pokazati kot svetnika, kar pa da Rožman ni bil. Zdi se, da so se ti kritiki premalo poglobili v branje prve knjige. Avtor pač ni mogel Rožmanu pripisati več napak in nepopolnosti, kakor si jih je ta v vsej prostodušnosti sam priznal v zapiskih duhovnih vaj, o katerih ni mogel misliti, da bodo kdaj objavljeni.

Nekateri se sprašujejo, ali je čas že zrel, da izdajamo Rožmanov življenjepisa. Menimo, da je Rožmanovo življenje takšno, da ga smemo že tudi danes razgrniti pred javnostjo. Ni treba čakati, da bi plašč časa na njem kaj pokrnil. Je pa še drug razlog, ki govori za objavo Rožmanovega življenjepisa. Od izida prvega dela, deloma že med pripravljanjem, do danes je umrla cela vrsta tistih, ki so k prvi knjigi prispevali svoje spomine na dr. Rožmana in drugo gradivo. Še bolj velja to za pričujoči drugi del. . . Čim dalje bi odlašali z zbiranjem gradiva in z objavo življenjepisa, tem težje in tem bolj pomanjkljivo bi delo bilo.

Mnogi z zanimanjem pričakujejo tretji del Rožmanovega življenjepisa. Ta naj bi obsegal škofovo delo in ravnanje med drugo svetovno vojno in njegovo življenje do dneva njegove smrti 16. nov. 1959. Pisec prvega in drugega dela po vsej verjetnosti ne bo napisal tretje knjige. Med pripravljanjem drugega dela je prestal hudo operacijo — bila je četrta v njegovem življenju — in je le z velikim naporom svojih sil mogel napisati to knjigo. Vendar ne obzaluje, da mu je delo do kraja uničilo že itak vedno rahlo zdravje. Škof Rožman je vreden te žrtve. — Dr. Jakob Kolarič CM

PRIPOMBA: Oba dela knjige o škofu Rožmanu se dobita pri Mohorjevi v Celovcu. Drugi del (vezan) stane \$5, oba dela skupaj pa samo \$7. MISLI so dobile le nekaj izvodov, ki so bili že naprej naročeni.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

AVSTRALIJA V MEDNARODNI TRGOVINI

Tomaz Možina

ZA BLAGOSTANJE VSAKE DEŽELE ima mednarodna blagovna izmenjava zelo veliko pomembnost.

Dežele po svetu imajo različne sposobnosti. Zemljepisna lega, podnebje, rodovitnost tal in zemeljska bogastva se razlikujejo od dežele do dežele. V mednarodni trgovini se zato ljudstva, oziroma dežele, osredotočijo k najbolj ekonomični proizvodnji, primerni njihovim duševnim in gmotnim razmeram.

Poglejmo, kje ima svoje mesto v svetovni trgovini naša Avstralija.

V začetku tega stoletja je imela Avstralija — zaradi izvoza volne — največji denarni dohodek na prebivalca. Z valutnimi prilivi ji je bilo omogočeno uvoziti vsakršno (tudi luksuzno) blago. Zavoljo tega je imela tedaj najvišji življenjski standard na svetu.

Celo danes je Avstralija, glede na svoj obseg, med prvimi 13 deželami v mednarodni trgovini. Vrednost vse svetovne zunanje trgovine (uvoz in izvoz) je danes približno A\$ 500 milijard. Na Avstralijo pripada od tega A\$ 9 milijard. (ZDA 86, Evropska gospodarska skupnost 110, Japonska 30, Vel. Britanija 35, Sovjetska zveza 17, Kitajska 5, Jugoslavija 3.) Vse to navaja Yearbook of International Trade Statistics, UNESCO.

V zadnjem finančnem letu — 1969/70 — je Avstralija prodala na tujih tržiščih več kot za 4 milijarde A\$ surovin, izdelkov in pridelkov. Rude so prinesle 1 milijardo dolarjev, industrijski izdelki 759 milijonov. Več kot polovico izvoza še vedno zavzema poljedelstvo in živinorejstvo (volna 25%).

Leta 1900 smo poslali tri četrte vsega svojega izvoza v Veliko Britanijo, danes pa le še 12%. Zdaj je naš najboljši kupec Japonska, ki vzame četrto vsega našega izvoznega blaga.

Celotni avstralski izvoz raste letno za več kot 8%. Ta stopnja rasti je precej nad svetovnim povprečjem. Predvideno je, da se bosta v naslednjih 10 letih obseg in vrednost naše zunanje trgovine vsaj podvojila, če ne še bolj narasla. — Pomen mednarodne trgovine razberemo tudi iz dejstva, da v Avstraliji uvoz predstavlja 13% in uvoz 15% vrednosti vse državne produkcije. (V ZDA le 4% in 4%.)

Uvažamo največ iz ZDA, Velike Britanije in Zap. Evrope. Industrijske surovine predstavljajo

45% vrednosti uvoza, industrijske naprave in stroji 28% in potrošniški predmeti 20%.

Avstralija se vse bolj vključuje v gospodarski sklop dežel v "kotlini" Tihega oceana, predvsem Japonske, ZDA in Nove Zelandije. Trgovinski odnosi z južno-vzhodno Azijo, pa tudi Kitajsko, prav tako rastejo iz leta v leto. — Po drugi strani pa se stiki in zveze z Evropo postopoma rahljajo. Z vstopom Velike Britanije v Evropsko gospodarsko skupnost se bodo te vezi nedvomno še bolj omajale. S tem bo znatno padel tudi delež avstralskega izvoza v ta del sveta. Prizadeti bodo, vsaj začasno, izvozniki poljedelskih pridelkov — farmarji.

Trenutno je za avstralsko in sploh svetovno trgovino največja naloga: kako rešiti mednarodno denarno krizo. Ameriški dolar ni več "mogočni". Inflacija in negativna plačilna bilanca je primorala Amerikance, da svojo denarno enoto razvrednotijo proti zlatu in nasproti drugim valutam. V tem položaju je nemogoče notirati smiselne valutne tečaje. Vsi čakajo in črnogledno prerokujejo. Jasno je, da pri tem trpi ravno zunanja trgovina. Lahko bi prišlo do popolnega poloma. In posledice? Ni jih težko predvideti.

Toda finančni mogotci so se sestali in pobotali že ob francoskem franku, angleškem funtu in nemški marki. Ni dvoma, da bodo svoje opravili tudi z ameriškim dolarjem. (Prav verjetno bo to pomenilo porast vrednosti japonskega yena, pa tudi našega dolarja.) Pomniti je treba, da devalvacija pomeni prihranke na uvozu in višji izkupiček pri izvozu. Obratno je z revalorizacijo.

Želeti je, da bi prišlo do pametne mednarodne denarne pogodbe in to kar se da hitro. Avstralska in svetovna mednarodna trgovina se bo tako še bolj razbohotila in pripomogla k še večjemu blagostanju vseh udeležencev.

TABLICA AVSTRALSKE MEDNARODNE TRGOVINE

RAZDOBJE 1960 — 1970 (Vrednost v milijonih A\$)

Dežele:	UVOZ				IZVOZ			
	1960		1970		1960		1970	
	A\$m.	%	A\$m.	%	A\$m.	%	A\$m.	%
Z.D.A.	217	14	965	25	124	8	557	14
Japonska	60	4	482	12	205	13	1020	25
Vel. Brit.	615	39	846	22	514	32	492	12
E.G.S.*	168	11	496	13	280	17	451	11
Jugoslavija	—	—	1	—	10	1	22	1
Vse druge:	533	32	1095	28	490	29	1597	37
Skupaj	1593	100	3885	100	1623	100	4139	100

Vir: Commonwealth of Australia, "Overseas Trade", Canberra: Zvezki 1960 — 1970.

* — Evropska Gospodarska Skupnost.

ALI RES NI ČASA

Anica Kraljeva

NEKAJ ČUDNEGA SE GODI v domačem življenju. Ženske, posebno gospodinjice in matere, večkrat tarnajo, da imajo vedno manj časa za stvari, ki ne spadajo v gospodinjstvo, a ki so potrebne za vsakdanje življenje, ki bi bile koristne njim in vsej družini.

"Rada bi marsikaj koristnega prečitala, a kaj hočem, ko ni časa. Saj imam v hiši vedno več dela!"

Oglasi se starejša gospa: "Ali imate vodo v kuhinji?"

"Moj Bog," odgovarja mlada začudeno, "to ima vendar vsaka hiša!"

Stara gospa, nekoliko poredno: "Imate kopalnico, imate hladilnik, električni likalnik, loščilec za tla, luč v sobah, pralne praške?"

"Gotovo, kako bi mogli danes živeti brez tega!"

Stara gospa je umolknila. Mislila je na svoja mlada materinska leta. Tisti čas ni še bilo potrošniške dobe, ki v človeku ustvarja na stotine dnevni nepotrebnih želja, ki napolnjuje hišo z vsemi mogočimi aparati, mehkiimi stoli in preprogami. Bilo je denarja komaj dovolj, da so dostojno živeli.

Mlada izobraženka, kakor bi čitala njene misli: "Joj," je vzkliknila, vsak večer me vest peče, ko pomislim, kako malo sem naredila. V hiši se res vse blešči, a v meni je samo trudna praznosta!" In žalostno pove: "Nič nisem v celem dnevu 'zrastla'. Če bo šlo tako naprej, kaj bom dala svojim otrokom, ko mi jih Bog pošlje. Kaj svojemu možu?" Stara gospa jo dolgo gleda: "Pustite vse, kar

ni nujno, tako nujno kakor vaša potreba po notranji duhovni rasti!" Nekoliko poredno doda: "Videla sem, da so prevelike udobnosti za človeka marsikdaj pogubne. V mehkih stoli je telesu ugodno, a v lenem telesu tudi duh počasi zaspi. To je nevarnost!"

Misli so ji bežale v preteklost, ko je bila sama še mlada mati. Marsikateri večer je opustila nevažno delo in ko je družina že pospala, vzela v roke Mohorjeve knjige, ali pa prečitala vsaj košček sv. pisma. To je bilo njej sladko plačilo za dnevni trud. Počutila se je kakor čebelica, ko se nasrka medu in ga spravi v satovje. Tudi ona je tako shranjevala večne modrosti v srcu, da jih je o pravem času posredovala svojim otrokom in možu.

— ★ —

Opažamo, da tudi naša žena, posebno mlada, ne najde dovolj časa za resno čtivo. To se tudi že močno pozna.

Prevelika pažnja za udobnosti doma, oblačenja družine, izbrane hrane, brez dvoma vzame ženi veliko časa. A naj tega nikoli ne dela na račun duševnih in duhovnih dobrin svojih otrok in svojega moža!

Časi so težki in zmešani, prav zato od nas veliko zahtevajo. Predvsem pameti.

Otrok ima vso pravico pričakovati od staršev premišljene odgovore na svoja nemirna vprašanja. Veliki svetovni dogodki so po vsakovrstnih občilih takorekoč vsakdanji gost vsake družine. Ali smo pripravljeni, da o njih razpravljamo z otroki?

Ko se globoko zavemo te svoje dolžnosti in če svoje otroke resnično ljubimo, bomo, čeprav z velikim trudom, zmogli, saj prav ljubezen je ona, ki gore premika.

(Sv. Sl.)

KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

(Konec)

IN VSTAL JE V TEM SODNJEM zboru višnjanskih modriarhov, starešin in sodnikov, Pavle Zaropotaj, prvi sodnik in župan tega starega mesta. In svetlo je sodnik Zaropotaj pogledal po zbrani množici, trikrat zacmakal z usti in povzdignil glas menda tako-le:

“Čemu smo se zbrali danes? To vprašam vas, stari Višnjani, zaslomba in podpora našemu slavnemu mestu, in tudi vas, ki odpirate usta in nastavljate ušesa po vsej spoštljivosti, da bi zaslišali, kaj je pravica, s katero nas je Bog poslal med ljudi. Morebiti se nismo zbrali zavoljo Drenuljevega kozla Lisca in zaradi Slamorezčevega vrta? Ta hudobna kozlovska zver je namreč, zapeljana po svoji meseni poželjivosti, po pregrešni lakoti in požrešnosti, dalje po lenobi in nemarljivosti svojega gospodarja Lukeža Drenulje, bila namenjena, da bi vse zelje, vso peso, korenje, česen in čebulo na Andraša Slamorezčeva vrtu posmukala, pojedla, potrla in požrla. Kajne, Višnjani, da smo mi od nekdanj bogaboječi in pravični?”

“Smo, smo!” odgovarja višnjansko ljudstvo.

“Če smo bogaboječi, poslušajmo, kar veleva Bog. Deveta in deseta zapoved veleva, da ne smemo ničesar pozeleti, kar ni naše ampak našega bližnjega. On prepoveduje vse hudobne misli. Če jaz mislim komu snesti zelje in buče, velja pri Bogu toliko, kakor bi jih bil res snedel. Drenuljev kozel je pa pozelel blago svojega bližnjega, on je pregrešno gledal čez plot, torej ga obsodimo na smrt.”

In vse ljudstvo zagrmí: “Obesimo ga!”

“Lukež Drenulja pa”, govori višnji sodnik dalje, “ni nič kriv tega. Njega ni bilo doma in kar je še več, on je dober ponočni čuvaj. Dajmo mu samo pet gorkih palic po podplatih, pa nič več!”

“Pet palic!” kriče Višnjani.

Ko se poleže vihar, višnji sodnik Zaropotaj sede: kar vstane sivobrati starešina Žužnjal in govori tako:

“Ko sem jaz še v sami srajci in brez hlač tekal okoli, tačas je bilo drugače v Višnji gori. Kaj sem hotel reči — tačas še nismo imeli studenca z deskami kritega in sonce je gorkejšje sijalo. Tačas smo imeli hitrejšje noge, boljše oči in vse živote boljše. Pa kaj sem hotel reči — res, Lukež Drenulja ni nič boljši od svojega kozla. Le ubijmo ga in umorimo, bo vsaj drugo pot ve-

del kozla dobro privezati doma, da ne bo mogel poskušati, kako bi se delala kvara”.

Andraš Slamorezec je poskočil od veselja in zavriskal, ko je zaslišal te modre besede sivega starešine Žužnjala. Ali gospodar Gobežel, drugi starešina, sovražnik Žužnjalov, trikrat zmaje z glavo, v četrtili pa srdito vstane in reče:

“Kakšne so te besede, katere sem slišal? To niso prav besede. Bodimo, Višnjani moji, pošteni z ljudmi, da bo Bog z nami pošten; milost skazimo in pravico, da nam Bog milost skaže in pravico; ne srdoritimo se, saj veste, da imamo svojega polža v veliki časti, kar je lepo in prav. Od njega, od svojega polža, se učimo kreposti. On je pohleven, tolikšno hišo ima, da jo nosi s seboj, roge ima, pa ne bode, noge ima, pa ne kolovrati naglo, ampak lepo počasi leze, kar je spet prav; nikomur ne stori nič žalega. Bodimo še mi takšni. Glejte, Višnjani moji, ko bi kdo izmed nas — česar nas sveti Bog varuj! — hotel našega polža dražiti, drezati in bezati, kaj bi polž pač storil? V svojo hišo bi se tiho pomaknil in sam v sebi miroljubivo dejal: Bog jim oprostí grehe; saj ne vedo, kaj delajo. Posnemajmo svojega starega polža, da se nam do dobro godilo in nam bo dobro na tem svetu. Odpustimo Lukežu Drenulji ne le smrt, temveč tudi tistih pet palic po podplatih. Kozlu Liscu tudi odpustimo, on je neumen, ne ve, kaj je pravo in kaj grešno. In če to storimo, Višnjani, bo današnje in vse bodoče dni Bog vesel, da je ustvaril Višnjo goro!”

Vse Višnjanke, skoraj s svojimi otroki vred, se spuste v jok, ko zaslišijo ta govor o polževih krepostih. Kakor bi mignil, je bilo veliko število veljavnih mož za Gobežlja in pomiloščenje Drenuljevega Lisca. S strahom je tožnik Slamorezec videl to spremembo misli mestnih sodnikov in je tekal okrog, da bi jih pridobil zopet vsaj polovico na svojo stran nazaj. In res vstane vdrugič starešina Žužnjal ter v dolgem govoru za kozlovo in Drenuljevo smrt. Baj je govoril tako izvrstno, da so se zdajci Višnjani razpolovili na dve stranki, ena za milost, druga manjša za smrt kozlovsko.

Govorili so še sodniki in meščani: Jurijček Griža, Bošte Krevs, Peter Štrama, Marko Črmaž, Miha Kisovar, Kravopasec in še več znamenovitih slovečih možakov, eni z Gobežljem, drugi z Žužnjalom.

Ne morejo se združiti, zmešnjava je velika, srce se stiska in nekateri stiskajo pesti.

Višnji sodnik in župan Zaropotaj, ki je bil pristopil k Gobeželovi večini, bojé se, bi bodoče leto ne bil zopet izvoljen, imel je mnogo pregla- vic in križev, da je, prvosednik, ohranil primeren red. In ker je videl, da se pričakajo in pulijo zlasti zavoljo tega, ali ima kozel Lisec um in pamet, ali nima, zmisli se v svoji modri glavi in reče:

“Možje, stojte, poslušajte! Kaj bi bilo, ko bi mi po kozla Lisca poslali ter ga preiskali in pretipali in uvideli, ali ima pamet ali je nima?”

S tem predlogom sta bili zadovoljni obe stran- ki in Lukež Drenulja je z meščani: Košopiharjem, Lasačem in Črmažem dirjal domov, da bi kozla privedel pred visoko in častito sodišče.

V tem so se višnjanski možje malo oddahni- li in obrisali pot z vročega čela, vendar so željno pričakovali, ali se bo kozel skazal pametnega ali ne.

Drenulja s solznimi očimi doma Lisca omot- vozi in ga vleče s seboj ter opominja Črmaža, naj ga poganja, toda le — prav z lepo. Lisca pa ža- losten reče: “Oj, ko bi se dalo, da bi midva, jaz in ti, mogla zdajle menjati koži in glavi tako, da bi bil jaz kozel, ti pa moj gospodar Drenulja! Kajti če se ne boš dobro nosil, te bodo obesili in še meni ne bo dobro. Oj, da bi vendar ti da- nes toliko pameten bil, da bi se dalal vsaj tako neumnega, kakor si bil neumen, ko si šel čez plot Slamorežjevo zelje gledat in si sebi in meni storil hudo”.

Pravijo, da kozel na to ni nič odgovoril svoje- mu žalostnemu gospodarju Lukežu Drenulji. Pri- šedši pred sodni zbor se kozel zmeni kaj malo za sodnike in starešine, temveč meni nič tebi nič leže in se z zadnjo nogo prav dobro popraska za vram- tom.

“Kozel je meumen, ne ve, kaj bi storil, ničesa se ne boji,” ukrepa iz tega Gobežel.

“Ni neumen!” vpijejo nasprotniki in glejte Misli, September, 1971

čudesa: kozel Lisec sam odmaje z brado.

“Ali ste videli?” kriče nasprotniki.

“Muho je odganjal”, kriči Drenulja in srdit, da se Lisec nosi tako slabo, zamahne z batino po njem. Kozel se ustraši, iztrga se iz njegovih rok, in kakor bi devet naglavnih grehov imel na sebi, zdirja po trgu in naravnost domov.

“To je slaba kozlova vest”, izpregovori Žužnjaj in z njim njegovi privrženci in, oj, gorje! Drenulja vidi, da se število prijateljev zopet manjša. Pristo- pi k starešini Gobežlju in mu reče skrivaj: “Oj, ljubi oče Gobežel, tri jare kokoši vam prinesem do prve nedelje, samo rešite me iz teh rev in težav!”

Toda ni bilo treba jarih kokoši, kajti v tistem hipu pride sloveči berač in vedež višnjegorski Fle- re Krivostegno. Ta je obhodil veliko sveta, imel je po višnjegorski veri poseben dar modrosti ter je znal coprati, da so zdravi ljudje obolevali, bolni pa umirali.

“Flere Krivostegno naj sodi za vso Višnjo go- ro!” se zmisli neka modrostna ženska in zdajci je Flere sedel na Zaropotajevem stolu, vzdignil svojo berglo ob sebi in jel poizvedovati, kaj in ka- ko. Obe stran-ki sta ga bili veseli, ker tako je hitro zopet složnost in združnost prišla v ljubo mesto višnjavsko; celo Lukež Drenulja se je obveselil, ker je z drugimi meščani vred mnogo stavil na posebne božje darove Krivostegnove.

Dolgo naslanja vedež Flere svojo kosmato bra- do na berglo in misli. “Višnjani, tukaj je težko so- diti, kajti greh je storjen in ni storjen. Ko bi bil kozel zelje požrl, bi ga topli s palicami, da bi ču- til. Andraž Slamorezec bi zelja ne imel. Zdaj pa kozel zelja ni pojedel, Slamorezcu ni nič kvare. Greh poželjivosti pa ima vendar kozel na sebi, zato je vreden kazni. Hm, hm, tu je težko soditi”.

In zopet nasloni kosmato brado in misli. In glejte, proti poldne je bilo, kar vstane vedež Kri- vostegno, počasi dene tri prste na čelo in pogleda svetlo in veselo po višnjanski drhali:

“Ker se kozel z zeljem ni gostil, pa bi se bil rad gostil, ker je čez plot gledal, pa ni mogel čez plot, zato bodi po s v o j i s e n c i tepen z devetimi udarci. Gospodar njegov Drenulja pa ta tepež gledaj z zavezanimi očmi, ker je kozla sla- bo privezal. In zato, ker mu je ušel, zato bomo pol ure s palico zamahovali nanj”.

“To je višnjanski Salomon!” vpije krdelo.

Trikrat je še sonce stalo nad Višnjo goro in ko je prišlo v četrtič, so gnali kozla Lisca in Lu- keža Drenuljo iz mesta venkaj na hrib Peščenjak in tam, kjer so njega dni na hribcu stala slavna višnjanska vešala, tam je bil kozel Lisec vpričo višnjanske množice po senci tepen in Drenulja je to tepenje gledal z zavezanimi očmi in pol ure so s palicami zamahovali nanj.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

P. Valerijan Jenko ofm

311 Merrylands Rd., Merryland, N.S.W. 2160

Telefon: 637-7147

Službe božje

Merrylands (sv. Rafael): vsako nedeljo ob 9:30

Croydon Park (sv. Janez): vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10:30

Sydney (St. Patrick): vsako drugo nedeljo ob 10:30

Leichhardt (sv. Jožef): vsako tretjo nedeljo ob 10:30

WOLLONGONG: vsako drugo nedeljo v mesecu ob 4.45 (St. Francis Home)

CANBERRA (Braddon): vsako tretjo nedeljo ob 7. zvečer

HAMILTON — N.C.: vsako peto nedeljo ob 6. zvečer. (Sacred Heart cerkev)

KAJ JE NOVEGA V VESELOVEM?

Od zadnje številke MISLI se je lepo številko rojakov odločilo, da so darovali precejšnje vsote za nakup opeke. Nekateri so darovali po \$80 za tisoč kosov, drugi polovico. Nekateri družine so skupaj s posameznimi člani darovale za tisoč komadov. Za zunanje stene bo kmalu dosti opeke. Sedaj pa potrebujemo še nadaljnjih 20 tisoč za notranje stene. Tudi te stene bodo iz takozvanega "face brick" in bo cena ista.

Ko to pišem, je prva etapa dela: stanovanje za duhovnika, zakristija in razred za otroški vrtec še vedno v gradnji. Tempo dela je v zadnjih 4 tednih veliko počasnejši kot je bil v prvi gorečnosti. Prostovoljni delavci so bili vedno isti in vedno bolj redki.

Zato smo se odločili, da damo ostala dela (do končanja cerkve) v roke gradbeniku. Ta gradbenik bo pričel z deli v teku par dni. To se pravi, da bodo sicer hitreje napredovala, toda tudi blagajna se bo hitreje praznila. — Zato je sedaj še dosti bolj potrebno, da vztrajamo in ponovno darujemo v gradbeni fond. POSEBNO DOSEDAJ ŠE NEUDELEŽENI ROJAKI SO NAPROŠENI, DA SE TUDI PRIDRUŽIJO DAROVALCEM, DA NE BO VSE BREME NA NEKATERIH RAMAH. — Res je, da bomo vzeli posojilo. Toda to pomeni — obresti! Zato ga je treba hitro vračati, da ne bomo preveč obresti plačevali. Upam, da bodo vsi imeli razumevanje za to in priskočili na pomoč. Hvala vsem do sedanjim in že v naprej novim dobrotnikom!

P. Valerijan.

Izlet v Warragambo

Zadnji dan avgusta je bil v Avstraliji zadnji zimski dan. Toda nič ni "dišal" po zimi, bilo lepo sončno vreme. Ker so otroci na počitnicah, smo organizirali izlet v Warragambo. Poln avtobus (nalašč za ta izlet najet) nasmejane slovenske mladine in njihovih staršev (večina mater — očetje so bili na delu) je odrinil iz Merrylandsa kmalu po 10. uri. Prej ko v eni uri smo prispeli v Warragambo. Tam smo si najprej ogledali ustroj tega ogromnega vodnega jezera, ki skrbi za vodo Sydneyu. Za dovršenje jezera je bilo potrebnih 12 let in ogromne, skoraj astronomske vsote denarja. Samo vlivanje cementa je trajalo 6 mesecev noč in dan. — Kmalu po prihodu avtobusa so se nam pridružili tudi Verzelovi, ki so prispeli s svojim avtomobilom.

Po ogledu jezera smo imeli piknik. Nato pa smo se spravili v avtobus, ki nas je popeljal v eno miljo oddaljeni "African Lion Safari" park. Prišli smo noter, ko so levom ravno hrano dajali. Bili smo varno zaprti v avtobusu, medtem ko so se zunaj sprehajali prosti levi in komaj čakali na svoj obrok hrane. Ko je vsak od njih dobil svoj porcijon, so se vlegli pod drevesa in trgali meso.

Sledil je še ogled vrta in ostalih živali. Nekateri so šli tudi na mali vlak, ali pa so zajezdili ponija, zopet drugi so se rajši spravili na trampolino, da so prerahljali svoje kosti. Najbolj srečen je pa seveda bil tisti, ki je imel dobrosrčno mater in si je lahko privoščil od številnih zanimivosti vse.

Kmalu je prišel čas za odhod proti Merrylandsu. Marsikatero smo v avtobusu zapeli in se polni krasnega razpoloženja vrnili domov. Le škoda, da je bil prekratek dan. — Upam, da bo v oktobrski številki še kakšen dopis o tem izpod peres naših mladih udeležencev. Starši, naročite jim, naj kaj napišejo o tem izletu! — P. Valerijan.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Sandra Žust, Canley Heights. Oče Janez, mati Marija r. Podobnik. Botrovala sta Stanislav in Tilda Žust — 11. julija 1971.

Peter Edvard Husarek, Sefton. Oče Alojzij, mati Alojzija r. Lesjak. Botrovala Štefan in Ana Kolenko — 11. julija 1971.

Samo Milan Vojsk, Punchbowl. Oče Milan, mati Marjana r. Magdič. Botrovala Dušan in Aleksandra Lajovic — 25. julija 1971.

Tatjana Aleksandra Vojsk, Punchbowl. Oče Milan, mati Marjana r. Magdič. Botrovala Dušan in Aleksandra Lojovic — 25. julija 1971.

Pavel Mirko Lukežič, Canley Vale. Oče Mirko, mati Marija r. Verzel. Botrovala Rudi in Nada Špehar — 8. avgusta 1971.

Tanja Samsa, Condell Park. Oče Jože, mati Slava r. Kocjančič. Botrovala Karlo in Hedvika Samsa — 8. avgusta 1971.

Michelle Marija Mezgec, Condell Park. Oče Karlo, mati Nerina r. Jerman. Botrovala Alojzij in Angela Mezgec — 8. avgusta 1971.

Benjamin Jožef Pišorn, Stockton. Oče Jože, mati Susan r. Mackie. Botrovala Rudi in Marija Kužnik — 8. avgusta 1971.

Sandra Silvija Mijatovič, Kingswood. Oče Jože, mati Ivanka r. Skopulovič. Botrovala Anton in Anica Konda — 8. avgusta 1971.

Mihael Mirkovič, Bondi Beach. Oče Momčilo, mati Neža r. Zurej. Botrovala Jože in Vida Koščak — 15. avgusta 1971.

Franc Emanuel Ahec, Fairfield West. Oče Franc, mati Antonija r. Rep. Botrovala Luca in Elizabeth Camovič — 15. avgusta 1971.

Veronika Marija Kosednar, Macquarie Fields. Oče Janez, mati Alojzija r. Copot. Botrovala Emil in Marija Grosman — 21. avgusta 1971.

Filip Rafael Hatežič, Lake Heights. Oče Marijan, mati Margaret r. Mali. Botrovala Kazimir in Katica Ban — 22. avgusta 1971.

Ivan Skušek, Lidcombe. Oče Janez, mati Marija r. Lisec. Botrovala Štefan in Marija Glivar — 29. avgusta 1971.

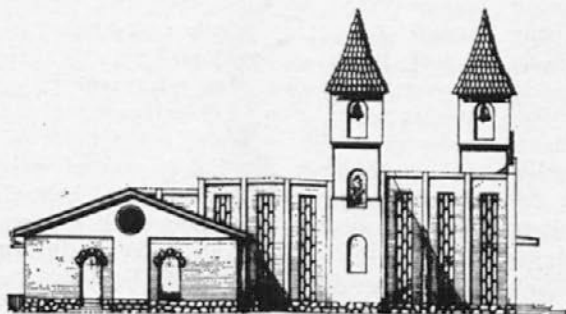
P o r o k e

Alojzij Slatinšek iz župnije Ljubno ob Savinji in **Štefanija Martyniak**, rojena v kraju Krhulec (Ukrajina). Priči Myron in Jean Pastuch — 14. avgusta 1971.

Janez Škraban ml. iz župnije Murska Sobota in **Ana Leščanec** iz župnije Vivodina. Priči Mirko in Marija Ritlop — 29. avgusta 1971.

K D O B I V E D E L ?

Kje je **ALBIN KOVAČIČ?** Star je 49 let, rojen v Švici. Nazadnje se je oglasil sorodnikom iz Sydneya 1.1953. Stanoval je v Enfieldu, potem v Lakembi. Za vsako sporočilo o njem na MISLI bodo sorodniki hvaležni.

vstralske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Arncliffe. — V zadnjih MISLIH je pisalo, da smo ženske šle v pustiv. Te besede še nisem slišala, pač pa domnevam, "kam pes tace moli". Zato se oglašam, da bo vsaj ena "ona" v prihodnji številki s par vrsticami. Saj kaj posebnega nimam povedati, čestitam pa možakarjem, da so imeli vso priliko izklepetati se. Včasih se je reklo: baba, tista raglja! Danes v modernih časih smo pa vsi "glih." — Odhajam na kratek obisk v domovino in že se mi sline cedijo po grozdju in drugih zrelih sadežih. Z užitek bom poslušala odmev klopotcev in glasove razvnetih trgatecev. Če me to navdušenje ne bo "razneslo", se vam pozneje še oglasim. — **Kristina.**

Narrabundah. — Oprostite zamudi z naročnino. To je pač tudi moja slabost, kakor mnogih drugih. Zdaj pošiljam za nazaj in za naprej. Upam, da sem prvi, ki plača za 1972. (Ha, brat Janez Vas je prehitel! — Ur.) List MISLI imam zelo rad in ga težko pričakujem vsak mesec. Na žalost je pa novic iz Canberre zelo malo v MISLIH. In to kljub temu, da smo Slovenci tu zelo delavni. Naš trud se vidi na domu Triglava, ki dviga svoja krila pod oblake nad prelepo Canberro. — **Miro Penca.**

Canberra. — Hurra! V središču Voden Valley Philipp je ponosno dvignil glavo čez sosednje klubске domove naš TRIGLAV. To je DOM, ki ima tri stolpce, ga ne morete zgrešiti. Je kot "bršči" gorenjski fant s krivci za klobukom. Kdor od vas ga bo iskal, naj gleda za stavbo, ki je najlepše izoblikovana v zunanosti: barve opeke in strehe so stilno skladne, pa nič kričeče. Pač skromne kot slovenski človek. Notranjščina še ni končana, je pa v polnem razvoju in podoba je, da bo do konca leta vse dovršeno in urejeno, kakor v škatici. Duša vsega podjetja je Cvetko Falez, ki samo s prstom migne in prostovoljci so mu na voljo. Vse delo sloni na žuljih naših fantov in mož. Tudi Cvetkova sinova sta vedno v pomoč ustvarjalcem doma. Niti leto ni od takrat, ko je Cvetko tekal po zaraslem zemljišču in zabijal količke. Že nekaj dni potem so začele lopate in stroji svoje de-

lo. Danes pa je zgradba že ponos Canberri, ne le Slovencev. Želim pa, da bo ta DOM v pravem pomenu dom: naj goji toplino, ljubezen in mirno sožitje človeka s človekom. Naj nam bo naš TRIGLAV ne samo v ponos, tudi legitimacija slovenske kulture! — **Joža Maček.**

Merrylands. — Že nekaj tednov se zdravi v Fairfield bolnišnici gospa Jožefina Bizjak. Ko boste to brali, bo gotovo že zopet med zdravimi. — V bolnišnici se je zdravil za poškodbami, ko je bil povožen na cesti, Alojzij Sotlar. Je pa že na domu in je na poti okrevanja. Istotako so še vedno med bolnimi Jože Trebar, Franciška Čuček in Jurij Tomazič. Tudi ga. Ivanka Pohlen še ni trdnega zdravja — posledica nesreče pri prečkanju ceste. Vse te in ostale bolnike lepo priporočam vsem rojakom v molitev in za prijazne obiske, ki krajšajo bolniku dolge ure zdravljenja. Želimo vsem hitrega okrevanja in trdnega zdravja. — **P. Valerijan.**

Concord. — Ali veste, da letos je ravno 50 let, odkar je bil iznajden insulin, zdravilo, ki diabetikom vzdržuje življenje? Insulin sta iznašla v Kanadi zdravnik Banting in Best. Vendar insulin ni pravo zdravilo, saj boleznin ne odpravi, le nekako zaustavlja jo. Kljub temu, da je insulin na ponudbo že 50 let, je diabetesa ali sladkorne boleznin po svetu več ko kdaj prej. Napada vse od kraja in ne izbira med mladimi in starimi. Že dojenčkom morajo starši marsikje vbrizgavati insulin, mnogi predšolski otroci morajo to že sami opravljati. Med srečne štejejo tiste diabetike, ki so jim nujne le tablete in stroga dieta za vse življenje. Na splošno zdaj velja, da sladkorna bolezen ni več smrtonovarna. Treba jo je pa imeti pod strogim nadzorstvom. Toda tudi bolnik z diabetiko je resničen bolnik. Res so diabetiki med zelo vidnimi ljudmi v javnem življenju, učenjaki, politiki, umetniki, vendar je tudi res, da diabetika mnogim drugim — večjemu številu — zapira pot k zadovoljivemu uspehu v življenju. Pravijo, da smo mi vsakdanji ljudje še vse pre malo poučeni o tej bolezni in njeni škodljivosti. Ponujajo nam pouk o vsem tem, in sploh najbolj splošne ali podrobne informacije na naslovu: Diabetic Asso., 107 Bathurst St., Sydney. — **Pepe Metulj.**

Reservoir; — G. Jože Maček, Canberra! Sem prav gotova, da niste nikoli slišali ali čitali dogodbe o Bolhi in Smrku, kot je bila spisana zdaj v MISLIH, ker je bilo vse to moja izmišljotina, kar je seveda več ali manj odgovarjalo resnici. Na mojem spisu je bil naslov: V sili pomagaj si sam, ne pa Pripovedka s Krasa. Tudi smejati se niste imeli čemu, verujem, ker stavki, umešani od patra med moje, so se vam gotovo studili, kot so se meni. **Antonija Stojkovič.**

Richmond: — P. uredniku dolgujem odgovor na vprašanje (MISLI, maj 71): "Ste Jezovo knjigo že naročili in brali? Če ne, nihakar ne govorite o potvarjanju zgodovine!" — Ne, Jezove knjige Skandinavski izvor Slovencev ne nameravam niti naročiti niti brati, ker jo smatram za neresno delo. To pa sklepam iz objavljenih pisem v MISLIH, in iz tega, da ni slišati, da je nek zgodovinar knjigo ocenil tako ali drugače, in predvsem iz tega, da je naslov knjige sam po sebi kontradikcija (čudim se, da Vi tega ne vidite.) — Slovenci so Slovani, tega nihče ne zanika. Pojem Slovani pomeni predvsem to, da se slovanskim narodom pripisuje skupen izvor, skupna pradomovina in skupen prajezik. Če pa nekdo trdi, da Slovenci (ne Slovani) izvirajo iz Skandinavije, istočasno trdi, da izvirajo ostali Slovani od nekega drugod. To pa bi bilo mogoče samo, če Slovenci ne bi bili Slovani. Ker pa so, zato je njihov skandinavski izvor nemogoč. Upam, da ne boste tega enostavno ožigosali za polemiko. Če tu ni mogoče priti do nekega zaključka, potem ne vem, če je sploh kje mogoče. — Pozdravlja **Stanko Andrejašič.**

Footsray West. — Prilagam 5 znamk s prošnjo, da mi pošljete skupno s prihodnjo številko MISLI tudi junijsko od letos. To se mi je prvokrat zgodilo, da kakšne mesečne številke nisem prejel, odkar sem na list naročen. Da nisem že poprej pisal, je kriva samo moja lenoba. — Že vnaprej hvala! — **Jos. Rakušček.**

C. I. C. Bonegilla. — Znano je, da je bil našnji imigracijski kamp v Bonegilli pred letom 1949 vojaška naselbina. V tem letu ga je država preuredila in ga začela uporabljati za zbirni center imigrantov. Vse do letos je bila Bonegilla največji center s to nalogo. Zadnje čase so zgradili v Sydneyu in Melbournu več novih stavb, ki so rod imenom "Hostels". So udobno prirejena stanovanja, zlasti tista, ki so namenjena družinam. Vgrajene imajo vse higienske naprave in napeljava. Vemo pa tudi, da je prihajanje novih migrantov v Avstralijo precej zastalo. Kolikor jih pride,

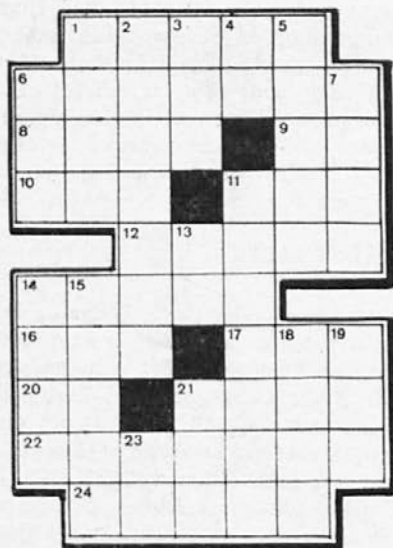
jih nastanijo, če nimajo kam iti, v hostelih. Od tam si sami pomagajo čimprej "med ljudi". Tako pa se je zgodilo, da je Bonegilla skoraj že do kraja izgubila pomen za imigracijo. V Canberri so sklenili, da jo bodo spet izročili vojski. Imigrantom se bo ta nekdanji tako splošno znani imigracijski center definitivno zaprl v letošnjem decembru. — Pozdrav in drugič kaj več. — **Janez Slockan.**

SOUTH AUSTRALIA

Port Lincoln. — Spet nekaj, kar bo koga zanimalo. Kot vsi vemo, po časopisih se venomer bere o nagradah za kuhanje, pečenje in podobno. Pred tedni sem čitala tu v lokalnem časopisu, da je neka Jugoslovanka prejela "Certificate of Merit", ker je poslala recept za sladico "Chocolate Honey Cake". Pozneje sem čitala v WOMENS DAY, da je ista ženska, z imenom Dufek, z istim receptom dobila prvo nagrado za South Australijo. Poiskala sem jo v telefonski knjigi, stanuje na deželi v bližini Lincoln. Telefonirala sem ji in razložila, zakaj kličem. Bila je zelo prijazna in pogovorili sva se kar v našem jeziku. Ime ji je Gizela Dufek, rojena Pekar iz Zagreba. Letos bo že 17 let, odkar je v Avstraliji. Ker pa zelo rada kuha in peče, sta s hčerko, ki ima 12 let, večkrat dobili razne nagrade. Povedala mi je tudi, da bo s tem receptom, ki ji je pridobil že dve nagradi, šla v oktobru v Canberro na zadnje žrebanje (kronanje) Queen of Butter. (White Wings Bake off) Vprašala sem jo, če je recept že od doma imela. Pravi, da ne, zmeraj kuha kot jo je mati naučila, po domače, a ta recept si je sama izmislila. — Vse to pišem v prepričanju, da vsak rad bere o svojih ljudeh, ko si kaj pomagajo in nekaj pridobijo. Z lepimi pozdravi vsem — **Roža Franco.**

WESTERN AUSTRALIA

Safety Bay. — Za prvo obletnico naše avtomobilske nesreče, bolje rečeno: sreče v nesreči, se oglašam s kratkim dopisom. Sicer še vedno hodim k zdravniku, vendar zdaj gre odločno na bolje. Zares smo srečni, da smo ostali živi, zdi se nam kakor čudež. Velik kamion se je zaletel v naš avto od leve strani in to z veliko brzino. Prevrnil se je in tako še enkrat udaril v našo prikolico, na kateri je bil čoln. Vse je bilo drobno. Moja prijateljica in njen mož sta bila precej poškodovana, ona je šele pred kratkim mogla odložiti berge. Najtežje je bil ranjen naš šofer, mora še vedno biti v gipsu. Prilagam naročnino in dar za sv. mašo v zahvalo, da smo ostali živi. MISLI so mi zelo drage, vselej jih z zanimanjem preberem. — **Ida Zorich.**

Vodoravno:

- 1 filozofsko ravnodušen človek
 6 največji slov. arhitekt
 8 reka ob avstrijsko-madžarski, jugosl. meji
 9 11. in 1. črka
 10 pritok Volge
 11 število
 12 gora na Notranjskem
 14 težak tovor
 16 tri petine strica
 17 pečat
 20 pijača starih Slovanov
 21 v Avstraliji priljubljena pijača
 22 avstralske ovce
 24 svetovno znan slov. telovadec

Navpično:

- 1 plevel med žitom
 2 domačin iz Teb
 3 očanec
 4 veznik
 5 veliko japonsko mesto
 6 za (lat.)
 7 zmeda
 11 s snegom pokrita ravan
 13 sem (angl.)
 14 halogeni element
 15 svinjski gobec
 18 mašč. ime
 19 ptič sv. Martina
 21 svatovanje
 23 kvartaški izraz

Pepo Metulj

TOKRAT PA NEKAJ NENAVADNIH besed, poskušajte najti zanje druge izraze, ki so vam bolj znani.

Grem na obisk k prijatelju, ki je med nanjnovejšimi **prebolevniki**.

Kar sem danes slišal, je pa prav **skurna** zgodba. Ta oče je sinu vedno **podritoval**.

Kupiti moram nove **stogljaje** za čevlje.

Prinesel nam je veliko **suro** krompirja.

Zanasdel naj bo bogat, kakor hoče.

Jutri imamo pa pri nas vsi **nede**v.

Vsak krompir v tem kupu je **mišojed**.

Ko bomo izkopali odvodne jarke, bo ves ta svet sijajna **travnčina**.

Mehač, zaigraj eno, nas že pete srbe.

V tej vasi so skoraj vsi kmetje sami **strminci**.

Zakaj si pa danes tako **taloven**?

Ima že leta, pa je še ves **kužev**.

Ali pojdeš v Evropo z **reaktivcem**?

Še nekaj vprašanj

Kaj hoče reči: dere se kakor Čič? —

“Čič ne dá nič” — kaj to pomeni?

“Moral je ven Urha klicat”. — Kaj ga je **gnalo** ven? Kaj ima tu opraviti Urh?

Rekel je ženi: “Daj na fižol veliko laha, pa malo čiča”. — Kaj ji je s tem naročil?

Eno črko črtaj, druge skupaj zloži

VASA KAČ VREČ KIMA SAVOJ KRONEC — SEVE DVER PAČ TIRI.

MASTI JEK MLATI — SLINA JIK VEZE MIR — VOZEL SLI JIM SIRCE.

STVAR ALMA STIKA PRAME OH ČEZ RAKA MOŽ JAZ MIK LAH.

— ★ —

Je rekel Ljubljančan Ljubljančanu:

“Svet prav zares postaja premajhen.”

“Kaj hočeš s tem reči?”

“Bližnji vzhod z napetostjo med Judi in Arabci nam je preblizu, Daljni vzhod z Vietnamom in Pakistanom pa ne dovolj daleč”.

PHOTO STUDIO ERIC

305 HIGH STREET, PRESTON, VIC 3072
TEL. 480 - 1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvorazrednih fotografij za:

- POROKE
- KRSTE
- RAZNE DRŽINSKE SVEČANOSTI

Seveda tudi za reprodukcije in povečave (črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča **vaš domači fotograf**

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke.

V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence, bonbonjere in ostale poročne potrebščine

Seveda govorimo slovensko

Odprto tudi ob sobotah in nedeljah.

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Kdor naroči karto pri nas ali na čigar priporočilo dobimo naročilo, mu damo brezplačno informacije in nasvete v pravnih in poslovnih zadevah.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

ZASTOPNIK ZA VICTORIJU: ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

ZASTOPNIK ZA QUEENSLAND:

MRS. M. PERSIC

MR. R. OLIP

MR. J. PRIMOŽIČ

704 INKERMANN RD.,
COULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

39 DICKENSON ST.,
CARINA QLD. 4152

**PRVA
TURISTIČNA**

**V A Š A
AGENCIJA**

oskrbuje za vas:

- ★ potovanja z avioni
- ★ potovanja z ladjami
- ★ potovanja v skupinah
- ★ kombinacije potovanja:
odlet z avionom, povratek z ladjo
- ★ oskrbimo potovalne dokumente
- ★ rešujemo vse potovalne probleme
- ★ vse dni smo vam na razpolago
- ★ vsak čas nam lahko telefonirate
v vseh zadevah potovanja, ali pridite osebno

VAŠA POTNIŠKA AGENCIJA

PUTNIK

72 Smith Street, Collingwood, Melbourne
Poslujemo vsak dan, tudi ob sobotah, od 9. - 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733.

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

“Pet melon za dolar”, je bil napis na stojnici ob veliki cesti.

Obstal sem, pokazal na napis in izvlekel dolar. Možakar mi je je zmetal v avto šest melon.

“Zmotili ste se, šest jih je!”

“Nisem se. Napis govori o petih, v mojih mislih jih je šest. Tako vsak kupec misli, da sem čudovito ljubezniv človek.”

— ★ —

Mož je zadel tisočak v loteriji. Žena mu je rekla:

“Veš kaj, deniva ga na banko in se delajva, kakor da ga ni. V kaki veliki zadregi nama bo čudovito prav prišel.”

Mož se je popraskal za ušesi.

“To bi bilo sijajno. Le žal, da sem se jaz predolgo delal, kakor da ga že imam. Tako je tista čudovita zadrega že tu”.

— ★ —

“Kaj misliš o mini krilih?”

“Kolikor jih poznam, se mi zdi, da kažejo vse, samo dobrega okusa ne.”

“Že kot otrok sem bil bogataš bogatašev.”

“Kako pa to?”

“Našel sem dolarski petak. Prvič v življenju sem imel toliko denarja, da sem si kupil več kot mi je bilo treba. Ali more biti človek še bolj bogat?”

SOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

“FRANK'S AVTO ŠOLA”

32 The Boulevard, Fairfield West 2165

Telefon: 72-1583

TURISTIČNA AGENCIJA

THEODORE TRAVEL SERVICE P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel. 31-2388, 31-2952, 31-1976.

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE ALI PIŠITE

V URADU **RADKO OLIP**

- * urejuje rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta, posebno v Slovenijo in ostalo Jugoslavijo
- * Izpolnuje obrazce za potne liste, vize in druge dokumente
- * organizira prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo I.T.D.

Charter za letalom: Sydney - Beograd - Sydney	\$680.60
Sydney - Ljubljana - Sydney	\$695.10
Skupine z letalom: Sydney - Beograd - Sydney	\$692.90
Sydney - Zagreb - Sydney	\$704.60
Sydney - Ljubljana - Sydney	\$707.70

(to so cene za člane društev)

Uradne ure 9-5 in ob sobotah 9-12

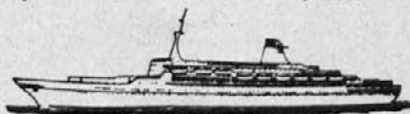

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 Gertrude Street
Fitzroy, Melbourne, Vic.

(blizu je Exhibition Building)

Telefon: 41-5978
Doma: 44-6733

IZDELUJE :

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-bele in barvne.

Posoja svatbena oblačila, brezplačno.

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah od 9 — 6.

Govorimo slovensko.
VAŠ FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN
REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

"Elektronski računalnik je pa res koristna naprava. Pomisli, kako hitro nam je povedal rezultat predsedniških volitev."

"To je res. Še bolj bo pa koristen, kadar bo sam kandidiral za predsednika."

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POSILJKE v Jugoslavijo posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obracajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

— ★ —
"Ali si ti, velik Slovenec kot si, že naučil svojo ženo, Maltežanko, kaj slovenščine?"

"Nisem."

"Ali je ona tebe naučila kaj svojega jezika?"

"Nič!"

"Pa zakaj ne?"

"Ker je tako najbolj koristno".

"Kako koristno?"

"Kadar se skregava, kriči ona neme po malteško, jaz jo pa obkladam z najgršimi slovenskimi priimki. Tako se oba olajšava, zameriti pa nobeden nima kaj."

— ★ —

VSAK MESEC Z ZRAKOPLOVOM

IZ AVSTRALIJE V BELGRAD

za samo \$ 370.00

Skupna potovanja po zraku:

AVSTRALIJA — BELGRAD
in nazaj \$ 693.00

AVSTRALIJA — DUNAJ
in nazaj \$ 715.00

Sprejemamo tudi rezervacije za potovanja z ladjami v Evropo in na druge kontinente.

Za informacije in vozne listke:

A L M A

POTNIŠKO PODJETJE

330 LITTLE COLLINS STREET

MELBOURNE, 3000 — TEL.: 63-4001 & 63-4002